

BELLPUIG

ARTÀ

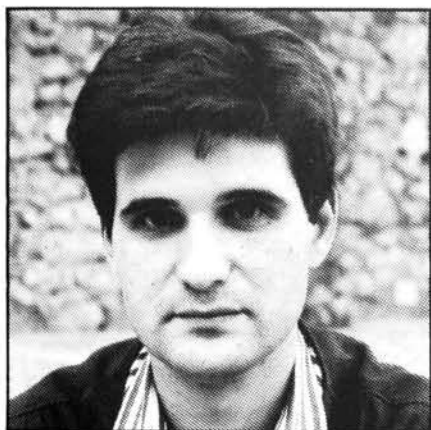
9 MAIG 1992 N° 455 - ANY XXXIII - REVISTA QUINZENAL

(150 pts.)

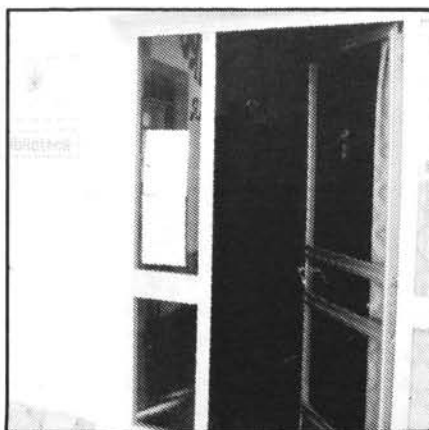
El Nou Sistema Educatiu és a les portes

En el proper curs 1992-93 començaran a impartir-se a Artà ensenyaments que corresponen al Nou Sistema Educatiu nascut d'aquella LODE tan polèmica. Les opinions dels directors dels centres, tot i reconèixer-ne el valor teòric, no semblen gaire optimistes, sobretot en un futur immediat.

Agustí Torres

Avui entrevistam l'artista fotògraf que recentment va obtenir un premi amb un video sobre la Seu de Palma. Les càmeres no tenen secrets per a ell.

Ajuntament - Centre Cultural

Topada entre el Centre Cultural de la Colònia i l'Ajuntament i la Biblioteca Municipal es trasllada a la Bassad'en Fasol.

Primer de maig

L'annual concentració a l'ermita va tenir enguany un temps esplèndid. Més gent que mai i més animació que mai. Vegeu-ne el reportatge.

Un sistema educatiu ple d'incògnites

Els quatre directors dels centres educatius d'Artà estan d'acord en dos punts importants referits al Nou Sistema Educatiu que en el curs que ve començarà a impartir-se a Artà, en substitució tant del pla actual com de l'experimental de reforma que s'impartia només a l'Institut.

El primer és la seva qualitat teòrica: un sistema obert, ambiciós i que permet que els centres acabin d'adaptar-lo a la pròpia realitat social. La introducció d'objectius educatius distints dels coneixements estrictes, les adaptacions curriculars a les necessitats i capacitats dels alumnes i un ampli ventall de conceptes educatius actualitzats i novedosos acaben de fer atractiu un cos teòric molt ben estructurat.

El segon és més preocupant: no es veu la manera en què aquest projecte tan elaborat es pugui dur a terme amb els mitjans i la preparació actual del professorat. Es queixen que han faltat recursos per preparar, des d'aquesta perspectiva, la implantació del nou sistema.

Hi ha un símptoma alarmant, i és el pessimisme generalitzat i la desorientació entre els professionals encarregats d'aplicar la novetat.

La pressió social per a un ensenyament adequat al temps d'avui i la lluita ideològica que es va desfermar amb l'anunci de

la LODE i la seva aprovació parlamentària, avui són passes que han quedat enrere i ens trobam amb la realitat d'haver de començar, ja, a aplicar un projecte al qual se li reconeixen moltes virtuts però que sembla topar amb la dificultat de poder disposar dels recursos i de la infraestructura professional apropiada.

Se'n queixen els professors, que són els més qualificats per entendre que el fracàs escolar que es vol vèncer pot ser substituït per un altre fracàs més perillós i que és la minva generalitzada i irrecuperable de la qualitat formativa dels alumnes.

Un fracàs que pot quedar camuflat per la supressió de la separació entre BUP i FP, o per l'ampliació de l'ensenyament obligatori fins als setze anys. Els pares poden no entendre o comprovar que l'ensenyament que reben els seus fills minva, que el nivell general s'abaixa, que la preparació no és la desitjada, que la degradació segueix un camí irreversible.

El repte que s'obri és gran i el pessimisme dels professionals no ajuda a pensar que es pugui guanyar. Manca de suport, de formació, de recursos, d'incentivació, de sentir-se satisfets de fer la feina que la societat els demana.

Massa incògnites per començar.

Conflicte a la Colònia

A qualcú li pot semblar que no té importància el conflicte que hi ha hagut entre l'Ajuntament i el Centre Cultural de la Colònia, però en té.

Per una part perquè la Colònia no és tan gran com per disposar de gaire entitats representatives i aglutinadores que li permetin sostenir una vida social enriquidora. Que el desacord amb una de tan significativa i l'Ajuntament hagi acabat com ha acabat, tot i les bones paraules, no és gens bo.

I per una altra perquè o no s'han sabut els veritables motius o és preocupant que pels que sí que s'han sabut la cosa hagi acabat així. Dit altrament: o hi ha més arròs o el que diuen que hi hagut no basta. En qualsevol cas la qüestió s'hauria d'aclarir perquè sembla que qualcú, o tots, s'han tancat en una posició massa irreductible.

També preocupa què pot passar ara. S'haurà acabat tot amb el trasllat de la biblioteca a un altre local? Continuarà la biblioteca tenint la mateixa acceptació?

Aquestes coses, ja se sap, s'arreglen amb diàleg, amb postures disteses, amb voluntat d'entendre's. I tots en sortien guanyant si s'imposàs el seny i la col·laboració.

175
A. T. S.

Revista quinzenal

Num. 455, 9 maig 1992

Redacció i administració:

Rafel Blanes, 10 - Artà.

Tel. i FAX 83 50 33 (contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969

Imprimeix: Informacions Llevant S.A

Pas. Ferrocarril, 1 Tel. 550328 Manacor

Redacció:

J. Adrián, J. Amorós, G. Bisquerra, S. Conesa, A. Esteva, J. Esteva, A. Genovard, S. Ginard, J. Morey, F. Munar, C. Obrador, A. Vives.

Col·laboració:

A. Artigues, M. Dalmau, M. Gelabert, P. Ginard, B. Jaume, M. Mestre, A. Muñoz, A. Picazo, J. Sureda, B. Tous.

Administració: G. Bisquerra. Tfs. part. 836288. Feina 836296

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats.

Els professionals, pessimistes a curt termini

El Nou Sistema Educatiu, en marxa ja

Interessant com a model teòric però d'aplicació problemàtica

Jaume Morey.- Llunyanes ja les polèmiques enverinades de la LODE (Llei Orgànica del Dret a l'Educació) i la LOGSE (Llei d'Ordenació General del Sistema Educatiu); nombroses les disposicions legals que despleguen la llei bàsica; madura (segons l'Administració) la Reforma assajada durant una desena d'anys; en el proper curs a Artà començarà, ja d'una manera efectiva, l'aplicació del Nou Sistema Educatiu.

Ningú no discuteix la necessitat d'abandonar el sistema fins ara vigent. Molts són els que pensen que el que l'ha de substituir és un model ambiciós i, des del punt de vista teòric, ben estructurat; però són encara més el que dubten que els seus efectes siguin els esperats. Entre els professionals n'hi ha pocs que creguin que aquest model sigui el veritable remei.

En el proper curs les escoles d'EGB d'Artà començaran a aplicar el segon cicle de l'Educació Infantil (alumnes de 3 a 5 anys). A l'Institut, els alumnes que s'hi matriculin per primer cop ho faran al 3r curs de l'ESO, mentre que els que superin el segon curs de REM ho podran fer al Batxillerat Específic, a triar d'entre dos, o al Mòdul-2 d'Administratiu. La resta d'alumnes continuaran el sistema que ara comença ja la

seva paulatina extinció.

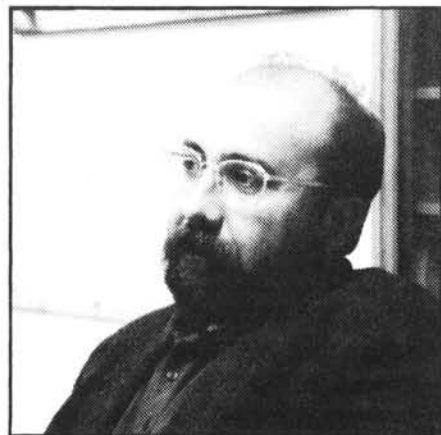
Bellpuig ha volgut tractar aquests temes i ha reunit els directors de tres dels centres implicats: Sebastià Ginard Villalonga, del C.P. Na Caragol; Gabriel Tous Tous, del Sant Salvador; i Jaume Alzina Mestre, del Llorenç Garcías i Font. Antonio Roldán Brancolini, del Sant Bonaventura, no pogué assistir, però comenta el tema en article a part, coneixent l'esborrany d'aquest treball.

Una qüestió de noms?

En principi, sí. Desapareixen aquelles denominacions que ja ens eren ben enteses: Pre-escolar, EGB, BUP, FP... i fins i tot la REM, un ensenyament experimental que havia de preparar el sistema definitiu que, com hem dit, estrenarem a Artà en el proper curs.

N'apareixen de nous: **Educació Infantil**, fins als sis anys, amb dos cicles de tres cada un; **Educació Primària**, dels sis als dotze anys, amb tres cicles de dos anys cada un; **Educació Secundària Obligatoria (ESO)**, fins als setze anys, amb dos cicles de dos anys. Fins aquí els nivells obligatoris.

Pels que vulguin continuar els estudis, l'**Educació Secundària**

Postobligatòria, a partir dels setze, amb una separació clara segons les expectatives: **Batxillerat Específic**, a triar entre quatre opcions (dues a l'Institut d'Artà), els que vulguin seguir una carrera universitària, i **Formació Professional Específica**, de grau mig, o **Mòdul-2** (un, d'Administratiu, al l'Institut d'Artà, de moment) els que es vulguin preparar millor per a la vida laboral.

A partir d'aquí, ensenyament universitari (Facultats i Escoles Universitàries) o **Mòdul-3** (d'alta especialització professional).

No acaben aquí els noms nous. N'hi ha d'altres la comprensió dels quals serà fonamental.

Per una part els ensenyaments s'amplien. Hi haurà objectius

PREPARI'S PER A EUROPA
APRENGUIN IDIOMES, VOSTÉ I ELS SEUS
FILLS, PER AL SEU FUTUR DINS EUROPA.

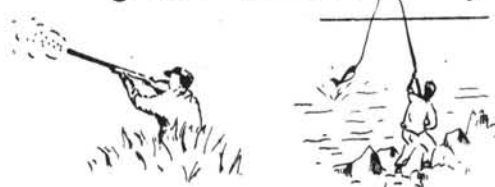
GERALD
IDIOMES
VINCENT

Pça. Conqueridor, 11 - ARTA. Tel. 83 50 14

APRENGUIN:

- Anglès - Alemany - Francès
- Italià - Castellà (per a estrangers)
- Cursos especials turisme i tècnics
- Cursos per a nins i joves

CAZA Y PESCA
CABRER

ESTANY CAN CABRER
4ª generació

gran surtit d'articles de fumador

educatius de **Conceptes** (que correspondrien als anteriors **Coneixements**, que constituïen l'eix, gairebé exclusiu, del pla a extingir, sobretot com més alt era el nivell); però compartiran importància amb altres dues classes d'objectius educatius: els **Procediments** i les **Actituds**.

Els **Procediments** fan referència als sistemes d'aprenentatge, a les habilitats bàsiques i generals, al maneig de la informació. Les **Actituds** es refereixen a la forma personal d'entendre la vida en la societat a partir de la democràcia, el respecte i valoració de la diversitat, de la convivència pacífica i de la consideració de la natura i els seus recursos com a escassos i a preservar.

Però un altre nom és també fonamental, es tracta del **PCC** o **Projecte Curricular de Centre**. La LOGSE preveu uns ensenyaments determinats, dóna autonomia als centres perquè l'adaptin a la seva realitat socio-cultural i els obliga a l'elaboració consensuada del propi **PCC**.

Les innovacions

Hem començat demanant als tres convidats una primera aportació quant a les novetats i innovacions que al seu entendre es poden senyalar.

GTT.- En el proper curs començarem amb l'extensió de l'Educació Infantil a partir dels 3 anys, en una estructuració global de segon cicle d'Infantil, que ja no serà guarderia. També és important que el màxim per aula sigui de 25 alumnes.

SGV.- Dues coses. Que els alumnes de 11-12 anys, que fins ara eren considerats de cicle superior, passaran a estar agrupats en una espècie de cicle mitjà. I també, que la bifurcació que es feia als 14, ara es farà als 16.

GTT.- Es tracta d'un reagrupament psicològic més adequat a l'evolució del nin.

SGV.- També és important la introducció de l'idioma estranger a partir dels vuit anys, tot i que ja es venia fent. El currículum molt obert, amb el **PCC** de cada centre; això pot ser positiu si hi ha una estabilitat de professorat i d'alumnes, però negatiu en cas contrari, perquè els **PCC** dels distints centres poden presentar diferències cronològiques o de sistema general.

GTT.- Continuarà sent necessari el llibre de text i o bé les editorials hauran de diversificar moltíssim la seva producció, cosa que no és molt probable, o els centres s'adaptaran a la producció editorial, com és més de preveure.

SGV.- El professorat ha

d'elaborar el **PCC**, però pocs en sabem i els qui en saben ho és per propi voluntarisme. Per molta modificació que es planifiqui si abans no han preparat els elements que l'han de dur a terme, els efectes poden ser els contraris a l'esperat.

JAM.- Per a mi és un fracàs anunciat, almenys a curt termini. Teòricament és un plantejament molt correcte, però els elements fallen per tres motius bàsics. Primer perquè el Ministeri ha enviat molta documentació, però escàs material bàsic o de suport per fer el **PCC**. Entre el professorat hi ha una desorientació absoluta en això. En segon lloc perquè el professorat ha de desenvolupar un paper molt diferent al de fins ara. Bé, idò ni té informació suficient, ni la preparació per al nou Sistema Educatiu. D'això, finalment, se'n deriva que un sistema que teòricament és bo, esdevindrà a la pràctica una forma distinta d'aparcar alumnes però ara fins als 16 anys. Els bons alumnes ho tenen pitjor, perquè el nivell mitjà baixarà i tendran la sensació de perdre el temps.

GTT.- Tot això també és aplicable a la Primària. Hi ha novetats importants, com la introducció dels **Procediments** i les **Actituds**, però són aspectes difícilíssims d'avaluar.

SGV.- Jo som més optimista. Tot això és cert si jutjam com sempre hem fet, que era avaluar continguts; però si donam més valor als fonaments, a allò més bàsic i general, els resultats seran millors. El que a mi em preocu-

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO

VIALSA

Carretera Santa Margarita, 57

Tel. 83 66 35

pa és que el professorat és, per majoria absoluta, molt pessimista.

Bellpuig.- Es pot parlar d'una nova filosofia de l'ensenyament no universitari?

JAM.- No sé si tant: hi ha un nou esperit de modificar allò que ha fracassat.

GTT.- Tothom està d'acord en la necessitat de reformar l'ensenyament.

JAM.- Però a l'Institut no havíem tengut mai tantes baixes com des que hi feim REM.

Bellpuig.- Aquesta nova filosofia, podria ser la de voler fer que el professor, que fins ara ha estat un revelador/transmissor de coneixements, passi a ser un "ajudador" de l'alumne en el descobriment d'un coneixement global del món i de la vida en societat de les persones?

JAM.- El Nou Sistema s'apunta a aquesta segona opció, però d'això el professorat, ara per ara, no en sap.

GTT.- Sempre s'ha remarcat que l'èxit depèn del professorat, de la seva il·lusió, de la seva capacitat; però, i de la informació i la formació del professorat? Què ha fet el Ministeri per preparar-nos? Crec que pràcticament res.

SGV.- Si en el nou Sistema hem de ser uns elements dinamitzadors, el Ministeri hauria d'haver fet això abans amb el professorat. En canvi s'ha anat deixant que es creàs un desencant... N'hi ha que pel seu compte s'han estudiats els projectes i veuen que l'opció ha estat ben estructurada, però l'aplicació pràctica queda com

a molt lluny.

Bellpuig.- A l'Institut fa dos anys que imparteixen REM, quin seria el balanç?

JAM.- És precisament el que em fa ser pessimista. Un element bàsic, com era l'avaluació dels objectius comuns, ha estat un fracàs absolut, com a altres centres. El professorat ni els saben preparar, ni aplicar, ni avaluar. El nivell general de coneixements ha disminuït, i això que la gent que ha fet REM es podia haver aturat als 14 anys: quan la ESO sigui obligatòria... La bifurcació que abans dèiem si podia ser beneficiosa, pot ser perjudicial. Per als alumnes que als 16 anys ho deixaran anar, hauran hagut de patir durant 2 anys allò que no els interessa. I els que als 16 anys podran seguir hauran perdut el temps i qui sap si no s'hauran malayesats, perquè el nivell serà més baix i l'aprenentatge més lent.

SGV.- Hi ha previst les adaptacions personals, segons el nivell dels alumnes...

JAM.- Sí, això és positiu, però en teoria. Un professor, ni amb 25 alumnes com a màxim, no pot atendre massa desnivells entre els alumnes del grup: per això fracassarà aquesta idea tan bona.

Bellpuig.- Si les perspectives inicials són tan pessimistes, es pot pensar que vagin millorant a més llarg termini?

JAM.- Hi haurà un canvi de vocabulari, això serà immediat; però si diuen que els fracassos serveixen per aprendre, tendrem molt per aprendre...

SGV.- Pens que poc a poc

s'anirà canviat, no quedarà més remei.

GTT.- Els PCC que s'aniran definint seran els dels Centres amb estabilitat dels professors, però el problema de la incentivació dels professors s'ha de resoldre d'una vegada.

Bellpuig.- Quines conclusions podrieu establir?

JAM.- Ja he dit que el resultat pot ser aparcar alumnes més temps i disminuir la capacitat dels alumnes amb més possibilitats. Els al·lots estan molt contents amb la REM, perquè els és molt bo de dur. El professorat està totalment desmotivats, encara que en aquest aspecte les responsabilitats no són totes del Ministeri, també hi ha professors que no posen res de la seva part.

SGV.- Si el professorat és capaç d'entusiasmar-se amb el Nou Sistema, arribarà a ser exitós.

GTT.- L'esperit és bo. El professorat de Primària està en la voluntat de fer feina, però necessitarà recursos i formació que fins ara no se li han donat.

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

Cada dimecres, panades
Cada divendres, robiols

Despatx central: Rafel Blanes, 51 - Artà - Telèfon: 83 61 72

Més sobre el Nou Sistema Educatiu

Agrairé a la Direcció de Bellpuig que em vulgui llevar la tasca de comentar a part el tema sobre **el nou sistema educatiu**, tota vegada que consider que les meves opinions no mereixen un altre article. El meu parer és molt semblant al que he llegit dins el resum fet després de la reunió tenguin pels altres directors dels col·legis d'Artà on es tractà la qüestió del **sudit nou sistema educatiu**.

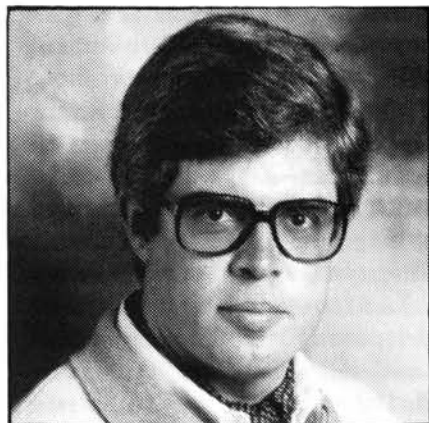
M'envesteixen dubtes seriosos quan pens en les possibilitats de posar en marxa l'esmentada reforma prest i de manera efectiva. Crec que el Ministeri d'Educació és conscient de no haver posat encara els mitjans necessaris, com tampoc no ha tengu la capacitat de motivar encertadament la reforma que estudiam, o dit d'una altra manera, no ha presentat els incentius **convenients i necessaris** al professorat que ha de dur a la pràctica el **NOU SISTEMA**.

És del tot curiós llegir -encara- les paraules **EGB i Ciclo Inicial**, quan cauen dins les nostres mans els impresos oficials, els impresos que han d'emprar els alumnes que demanen ser admesos. Vull dir: sembla que el Ministeri ni se n'ha temut del

canvi de vocabulari que està proposant. El curs 92-93 és l'assenyalat per posar en marxa l' **ENSENYAMENT PRIMARI**, però passa que els pares dels alumnes han de demanar plaça mitjançant uns impresos on no hi figura per res l'esmentat nivell, sinó que encara hi resten les denominacions d'**EGB i CICLO INICIAL**.

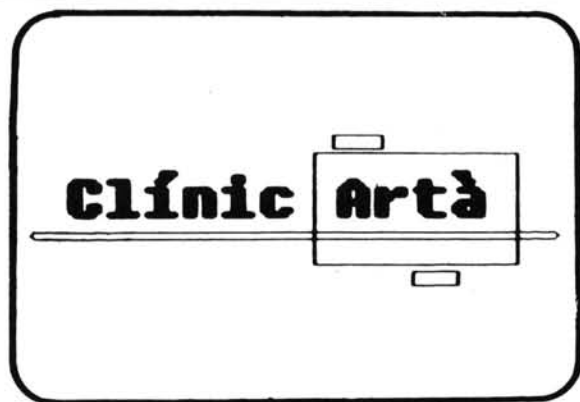
Així i tot, tenc ben clar que la professionalitat de molts de mestres farà possible que els principis de l'esmentada reforma es vagin aplicant. Molts d'aquests principis ja són aplicats de manera efectiva per part de docents inquiets i convençuts. Convençuts que l'educació i l'ensenyament són activitats "vives", que han de respondre a la realitat dels alumnes, que han de despertar dins d'ells afany de saber i els han de capacitar per a la vida.

Fa pena que, un cop més, talment com va passar l'any 70,

una llei que no acabà de ser aplicada pels mateixos motius que avui em fa pensar que la LOGSE tampoc no serà aplicada del tot, hagi de ser empesa tant si vols com si no vols, amb els inconvenients seriosos de la manca de doblers, o amb les filtracions d'interessos polítics o amb la dolenta planificació que contemplam quan es tracta de capacitar el professorat.

Antonio Roldán, T.O.R.

CONSULTORI MEDIC

**Dr. Enric Mas
Dr. Miquel Mestre**

**Carrer Ciutat, 39 Tel. 83 62 37
07570 - Artà**

AMPLIA ELS SEUS SERVEIS

Diariament de 9 a 13 h.: **Medicina general, Cirurgia, Electrocardiografia, Dietètica, Reumatologia i Rehabilitació.**

PRIVATS i A.S.I.S.A.

Cada dimarts servei de
GINECOLOGIA
a càrrec del Dr. Arturo Gil Bretones
(hores convingudes)

Cada dimecres servei de
PEDIATRIA
a càrrec dels Drs. MARCO LLITERES
(hores convingudes)

L'exposició de Sebastià Massanet

El dissabte dia 25, com anunciàrem des de les pàgines de la passada edició, s'inaugurà a Sa Torre de Ses Puntes l'exposició "Els arbres també caminen" de Sebastià Massanet en un acte presidit pel Diputat don Sebastià Mesquida, en representació del Consell Insular de Mallorca entitat patrocinadora de l'exposició juntament amb l'Ajuntament de Manacor. La sala era plena d'artanencs desitjosos d'acompanyar en Sebastià en aquesta exposició que, sens dubte, ha de marcar una fita important en la seva carrera. En Sebastià ens ha demanat que des d'aquestes pàgines expressem el seu agraïment a tants d'amics que li han fet costat i han visitat l'exposició.

N'està molt satisfet, del resultat. Tot i no ser una galeria comercial, com explicàrem, ha rebut

ofertes, li han fet encàrrecs, ha conegut galeristes interessats en la seva obra, ha acordat visites al seu estudi... un èxit complet i una experiència força interessant.

Per a ell la nostra enhorabona.

Litigi Ajuntament Centre Cultural de la Colònia

Tal com informa la crònica de la Colònia (p. 26) les relacions entre el Centre Cultural i l'Ajuntament han patit un soscaire important que ha acabat amb el trasllat de la biblioteca municipal. Reproduïm, com a document, el cos del la carta que el Batle ha remès al President del Centre Cultural en data del 6 de maig:

"Després de les converses mantingudes el passat dia 4 de Maig amb la junta Rectora del Centre Cultural i donada l'opinió majoritàriament contrària d'aquesta a la permanència de la Biblioteca Municipal a les dependències de la institució que vostè presideix, li comunic que hem posat en marxa les mesures necessàries per ubicar la Biblioteca al nou edifici municipal, i que iniciarem el trasllat tan aviat com ens sigui possible.

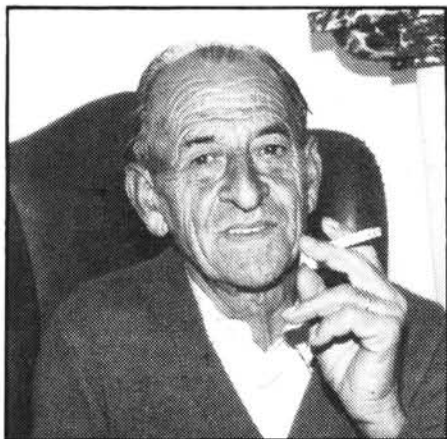
"De totes maneres, volem deixar ben clar que aquesta mesura la duim a terme a contracor, i que per la nostra part això no ha d'afectar gens les relacions entre el Centre Cultural i l'Ajuntament, que voldríem fossen cada vegada més intenses i profitoses pel poble de la Colònia."

*Convierta su suerte
en
Oro y Brillantes*

Joyeria Fermin

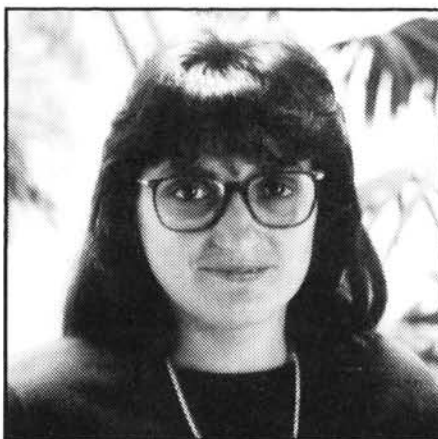
PORTO CRISTO • MANACOR • CALA MILLOR

FUMAR ?

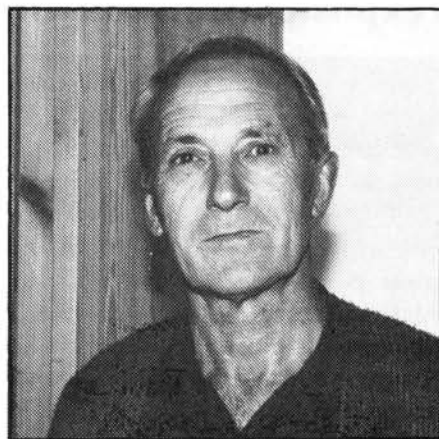
Miquel Villalonga Garau

Sempre he fumat només tabac negre i des que vaig començar a fer feina, llavors la majoria de gent fumava i jo també ho vaig fer, encara que no sé molt bé per què. Ara, si pogués, deixaria de fumar, però les vegades que ho he intentat m'he trobat molt malament. Si trobàs un medicament que el me fes avorir de tot el prendria tot d'una. Ara fum una capsula diària però em retenc tot el que puc. Entenc molt bé que no es deixi fumar en els llocs públics. A ca nostra sols fum jo, per això no crec que l'ambient hi tenguí massa influència.

Presentació Zafra Flores

Des dels dèset anys, que vaig començar a fumar, fins ara he tengut un consum progressiu arribant a fumar una capsula diària. Considero que és un consum alt, he notat que la meua salut se n'ha ressentit i per això estic intentant deixar-ho del tot, de fet ara ja sols fum la meitat del que fumava. Quan agaf un paquet de tabac som ben conscient del missatge que diu, però crec que és una cosa poc efectiva per un fumador, quan agafes la capsula ja has decidit fumar. Trob beníssim que la gent no fumi, inclús que te facin apagar el cigarros.

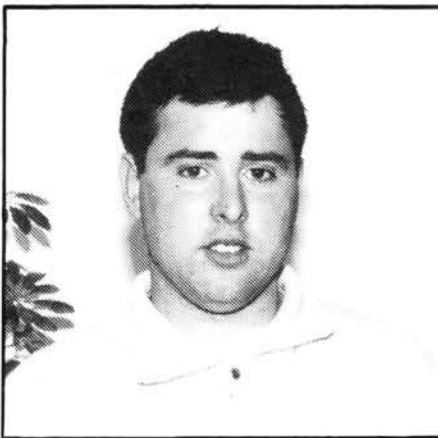
Ignaci Maria Nadal

Altres temps era més normal fumar que no fumar, segurament per això de jove encenia qualque cigarro els dissabtes i els diumenges passant més pena que glòria, però mai he estat un fumador. Pens que una persona que fuma de forma controlada i en coneixement ho pot fer, però trob molt fòtut haver d'aturar-se de fumar per ordre del metge i no tenir voluntat per deixar-ho anar, mai he entès perquè és una cosa que costa tant. Crec que ara els homes fumen menys que abans, però hi ha un augment de dones fumadores.

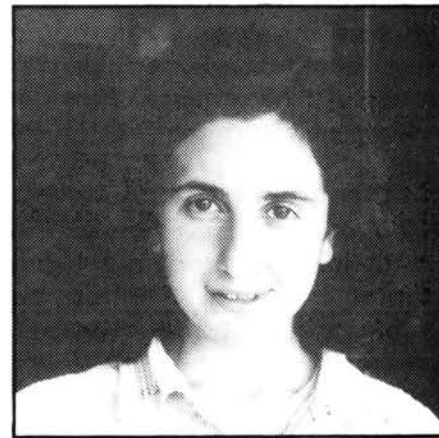
Mda. Vicens Ginard

Fumar molt és fumar més d'un paquet diari, lo que jo fum, però això depèn molt de l'ambient on et trobis. Supòs que vaig començar a fumar perquè estava de moda, era una cosa atrevida que te feia sentir una mica més major. He deixat de fumar nombroses vegades, sempre per voluntat pròpia, sempre he trobat més fàcil deixar-ho tot de cop que no intencar fumar menys. Crec que quasi ningú dona importància que les dones fumin com els homes, però la veritat és que trob que fa mal efecte veure una dona fumant pel carrer, jo mai ho faria.

Miquel Piris Castellano

No he fumat mai i on jo faig feina sols n'hi ha un que fuma. Sé que és dolent per a la salut, la tele ho diu i jo ho crec. A qui li agradi fumar, que faci el que vulgui, però jo prohibiria fumar en els llocs públics, si jo em trob devora un fumador me'n vaig a un altre lloc perquè el fum em molesta. Cap dels meus amics fuma, però crec que jo no ho faig perquè senzillament no m'agrada i res més. Jo crec que mai seré fumador, n'estic segur. No hi veig cap diferència que fumi un home o una dona, de fet n'hi ha moltes que ho fan.

B. Amorós Matamoros

Sols he fumat qualque pic entre amics, realment no m'hi he acostumada mai, no li trob res especial, i si a vegades ho he fet ha estat per entrar dins l'ambient. Som molt tolerant amb els que fumen, no hi tenc res en contra, no m'importa que la gent fumi devora jo, ja hi estic acostumada. Crec que hauria de ser el propi fumador el que es donàs compte que el fum molesta, no m'agradaria haver d'imposar res, és un problema d'educació. Conec molta gent que ha intentat deixar de fumar i no ho ha conseguit, deu ser molt difícil.

«Poemes a Nai» i Pep Tosar

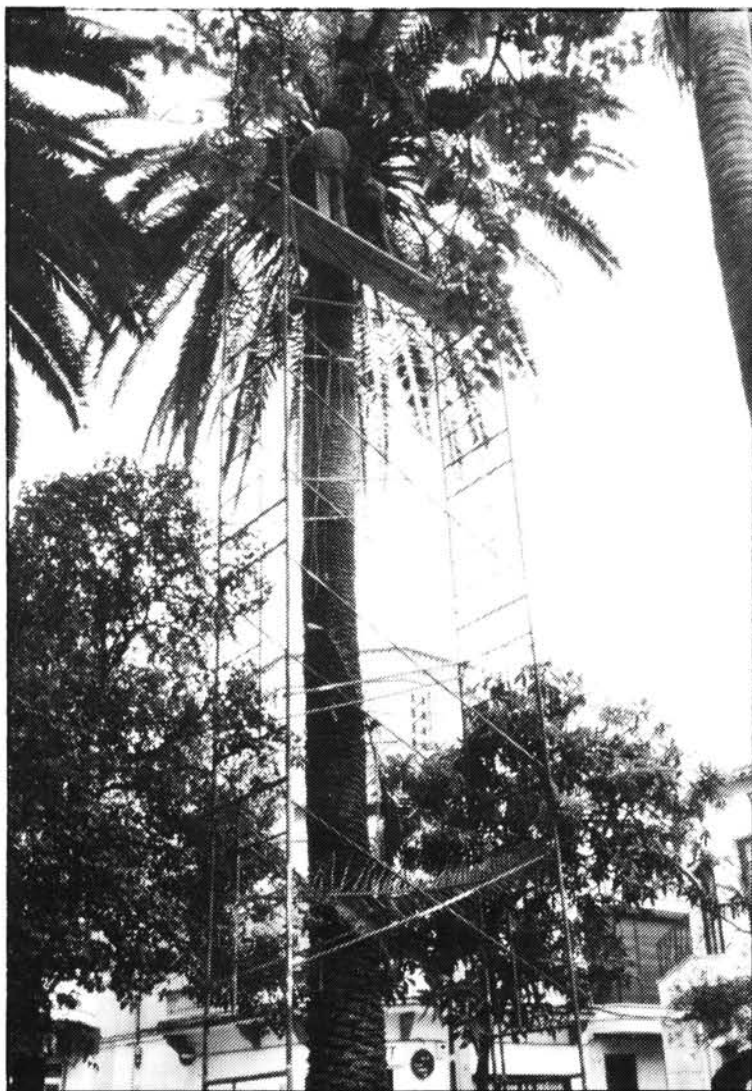
Avui dissabte dia 9, a les 22 hores, al Teatre Principal de Palma, es representarà el muntatge «Poemes a Nai», de Miquel Angel Riera amb recitat de Pep Tosar i Lluís Massanet, i música de Joan Bibiloni.

Cinema Ecològic

Organitzat per l'Ajuntament i la delegació local del GOB ha començat a Na Batlessa un Cicle de Cinema Ecològic que es projecta pel sistema de video amb pantalla grossa. Dijous i divendres passat es projectaren, respectivament, les pel·lícules **La selva esmeralda** i **El oso**. Per dijous dia 14 està programada **Las montañas de la luna** i l'endemà divendres dia 8 **Koyanitskaski** tancarà el cicle. Les sessions són a les 20:30 hores a la sala de dalt de Na Batlessa i són obertes a tothom.

«Aumasa», compàs d'espera

Contràriament al que estava previst, tal com informàvem en flash d'última hora a la passada edició, la Direcció Provincial d'Educació i Ciència no ha rescindit el contracte amb «Aumasa» per al transport escolar dels alumnes de l'Institut i del Col·legi Públic Na Caragol. Sembla que la companyia no s'avengué a una solució per les bones i l'expedient que s'ha obert requerirà un temps de tramitació que podria coincidir amb els darrers dies del curs escolar. En conseqüència, els efectes de la documentació elaborada per l'A.P.A. de l'Institut que recollia les deficiències i pressumptes irregularitats en la prestació del servei haurà de surtir efectes en el proper curs.

Poda general

Els pins de l'avinguda Costa i Llobera són sotmesos a una poda general que en buida gran part del brancatge més espès. Aquesta operació va a càrrec d'una brigada d'Obres Públiques. L'Ajuntament no es queda enrera i als arbres de Na Batlessa també els han aplicat les eines de buidar.

INSTITUT "NA CAMEL-LA"

MANACOR
PRESENTA

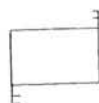
L'OBRA DE WOODY ALLEN

DéU

Un drama

Els dies 30 i 31 de maig a les 21:30h.
al convent dels P.P.F.F.

col·labora

CARPINSA
Carpintería en Aluminio
y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

Tel. 83 54 78

C/. Fray Junipero Serra, 7

ARTÀ

«Artà Balla i Canta»

Tal i com estava programat, es va celebrar la torrada-ball organitzada per l'agrupació «Artà Balla i Canta» en la seva desena edició al Barbacoa dels Pujols.

Era el diumenge horabaixa dia 3 i el temps no convidava ja que tot el dia va ploure, però ja estava tot previst i es va celebrar. Es va fer la torrada acostumada per després, i dintre del local, celebrar la ballada que començà amb l'actuació de l'escola i després la mostra a càrrec dels majors de l'agrupació, per acabar amb un ball obert per a tothom.

La participació va ser manco que anys anteriors a causa del mal temps, però així i tot passaren les dues-centes persones. Molt d'anys.

Entravessats dins Es Travessets

La revista "Damunt Damunt" de Sant Joan reproduceix en el seu número d'abril de 1992 el reportatge que sota aquest títol oferírem al nº 450 del 22 de febrer sobre l'aventura espeleològica que va estar a punt de causar una tragèdia. Dos dels quatre expedicionaris eren de Sant Joan i és possible que per això hagin cregut que el nostre treball era d'interès per als seus lectors.

contestador
83 50 33
automàtic

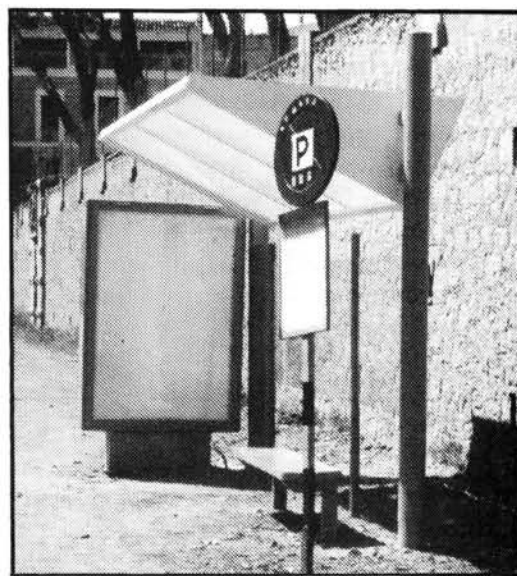
Obres d'asfaltatge

Com indicàvem al número anterior, ha començat la campanya de tapar clots que s'havia fet molt necessària. La brigada municipal ha començat pels camins veïnals, i el de Son Puça ha estat el primer. En el moment de tancar s'aplicaven al camí de Son Duc i també ja havien fet un petit sector a l'interior de la població. La novetat és que, a més del petit cilindre que s'utilitza, més còmode, eficaç i ràpid que l'anterior, s'escampa aglomerat per als clots grossos i per als més petits s'usarà asfalt líquid i grava.

Pannells publicitaris

En el punt de la parada de l'autocar de línia de l'avenguda Costa Costa i Llobera hi ha estat instal·lada una cabina de refugi. Al costat hi ha també un panell publicitari il·luminat. Una altre conjunt com aquest serà instal·lat a la Bassa d'en Fasol, i altres carcasses il·luminades s'instal·laran a la plaça de la Sala i a les entrades del poble. Aquestes carcasses contendran un plànol del poble amb indicació dels centres d'interès i, com s'ha dit, tenen il·luminació nocturna.

Al carrer Major també ja s'hi han instal·lat unes barres que sostendran uns cartells il·lumi-

nosos que indicaran els carrers laterals. Tot això és instal·lat gratuïtament per l'empresa Malla que, a canvi, n'explotarà la publicitat.

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

Ada. Ferrocarril, 33 - Artà

Para avisos y preavisos: tels. 56 30 96 y 56 39 34

NOCTURNOS Y FESTIVOS

«Is La Guía»

Aquest és el nom d'una publicació que amb el subtítol de "Quincenal de ocio y entretenimiento" s'edita a Artà i que inclou informació d'actualitat, i actualitzada a cada número, referida a esdeveniments culturals, d'espectacle i d'entrenament, i de serveis, que es donen a tota l'illa. També informa d'excursions i rutes no convencionals i manté seccions d'informació diversa dirigida a un públic majoritari. De periodicitat mensual, edita també, en quadernet a part, un especial pobles que inclou informacions d'interès dels distints nuclis de població de l'illa. L'edició mensual és en castellà tot i que també se'n fan una en anglès i una altra en alemany que cobreixen tota la temporada.

L'aspecte que potser cridi més l'atenció és que la part més gran del seu tiratge (15.000 exemplars) és distribuïda gratuïtament a oficines de turisme, ajuntaments, hotels i en establiments comercials com

passa per exemple a les llibreries i papereries d'Artà. Als quioscs de premsa, en canvi, és ven al preu de 199 pts. En el conjunt hi entra també una reproducció a color d'una obra pictòrica feta per al fons de la revista. Mereix una menció especial la publicitat: molt nombrosa,

classificada per pobles.

L'empresa editora és "Is La Guía Ediciones, S. L." i els seus promotors són Albert Sagrera, Jordi Ferriol, Joaquín Castillo i Lluïsa T. i Ventayol. En el número de principis de juny hi haurà pàgines especials dedicades a Artà.

Anècdota de companyonia

Aquesta setmana passada, un grup d'artanencs amics del matrimoni Pau Piris-Antònia Obrador, assabentats que celebraven les noces de plata del seu matrimoni, s'hi presentaren un vespre acompanyats de dos músics "Rancheros" a l'estil mexicà i d'amagat els feren entrar al jardí del seu domicili de Cala Ratjada. Els

músics començaren a sonar i la mare d'en Pau digué al seu fill: "Jo sent música aquí defora." "Pensau-vos, això deu esser a l'hotel de davant", digué en Pau. Però la cosa augmentava de volum, i la seva sorpresa va resultar majúscula quan sortiren tots els companys. En Pau, tot astorat, va dir: "Vaig a cercar per sopar". Però els visitants en duïen

molt, bo i a voler. Total que feren una gran bauxa i la festa va durar fins devers les tres de la matinada.

Davant aquest detall sorpresiu, la revista **Bellpuig** es suma a la celebració d'aquesta data tan assenyalada i dona l'enhorabona al matrimoni Pau-Antònia i que sia per a molts d'anys.

PARA LA AGENCIA AFECTA DE "SANTA LUCIA" EN ARTA

Se precisan: 4 personas (ambos sexos)

SE REQUIERE:

- Edad entre 18 y 40 años.
- Personas con deseo de labrarse un futuro.
- Responsabilidad, iniciativa y capacidad de trabajo.

SE OFRECE:

- Incorporación inmediata a un equipo joven.
- Posibilidad de promoción.
- Altos ingresos.
- Contrato Mercantil.

Interesados presentarse en: calle Costa y Llobera, 3, de 10,30 a 12 horas.

Atenderà Sr. Di-Biase o Srta. Machado.

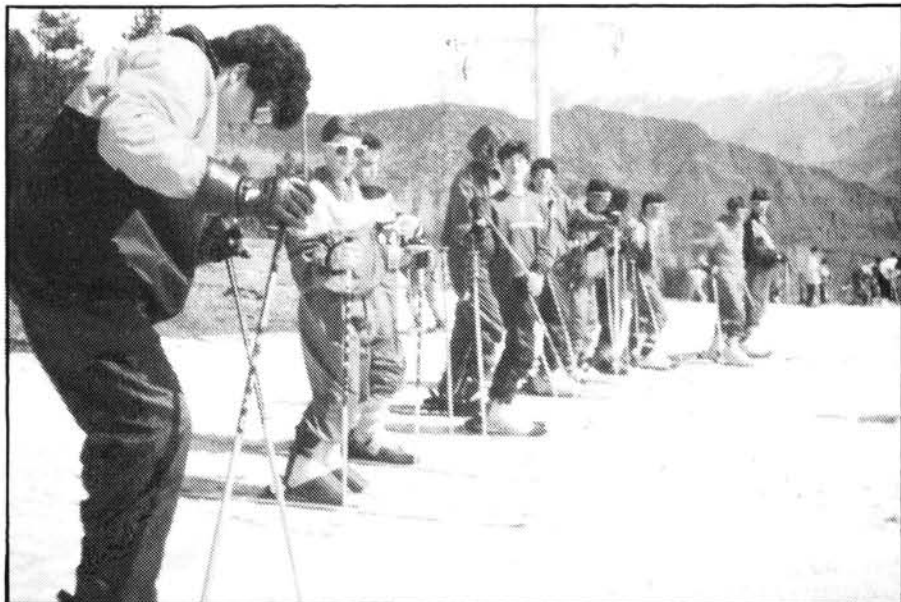
Viatges d'estudis Col·legi Sant Bonaventura

El dilluns dia 20 d'abril partírem cap al nostre esperat viatge d'estudis. Ens aixecàrem pegant un bot del llit, anàrem a la plaça del Convent on ens esperava un autocar i partírem cap a l'aeroport. Allà esperàrem una hora i mitja fins que agafàrem l'avió cap a Barcelona. En arribar-hi anàrem a dinar a l'hotel Espanya i després prenguérem autocar i fins a Espot.

Quan hi arribàrem ja estàvem molt cansats perquè estiguérem cinc hores dins l'autocar, però això no ens va impedir que el vespre anàssim de marxa.

Al matí següent, com en els tres següents, anàrem a esquiar a les pistes de Superespot on pujàrem amb telecadira. Els dos primers dies estiguérem a les pistes de principiants i els dos següents anàrem a unes altres més difícils on molts de nosaltres no ens atrevírem a esquiar.

Els capvespres fèiem distintes

activitats. Anàrem a pescar truites a una piscifactoria. Entre tots en pescàrem 128 i al vespre següent ens les menjàrem per sopar. Visitàrem el llac glaçat de Sant Maurici, al parc d'Aigües Tortes. Anàrem també a fer ràfting, que és un esport que consisteix a davallar un riu

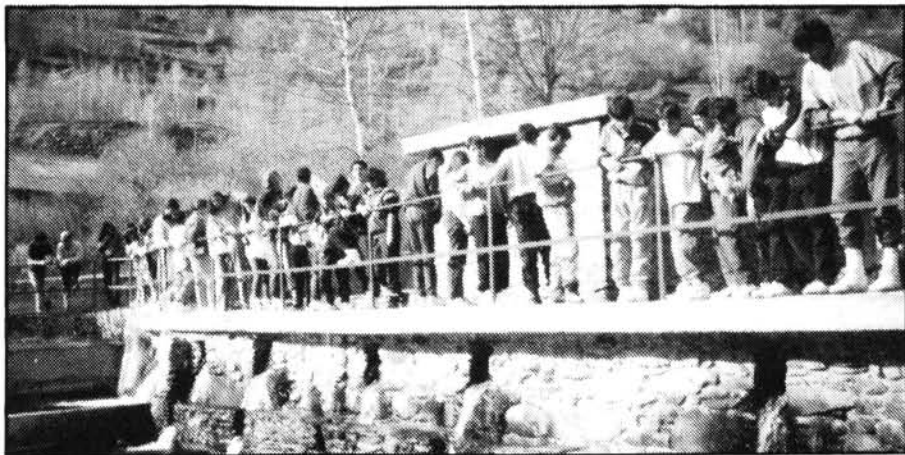
amb barquetes pneumàtiques a rem. I cada vespre, com podeu imaginar, de marxa a les disco-ques.

Dissabte agafàrem l'autocar cap a Andorra, on passàrem tot el dia, i després anàrem a passar la nit a Tossa de Mar. Quan ens vàrem aixecar partírem cap a Barcelona. Allà anàrem a visitar el zoo, la vila olímpica i el parc d'atraccions de Montjuïc, on ens ho passàrem bomba.

Després, a les 23'45, prenguérem el vaixell que ens tornaria a Palma. En arribar pujàrem a l'autocar que, amb gran desil·lusió nostra, ens tornava a Artà.

Va ser un viatge curt, però molt divertit i tots nosaltres estaríem disposats a tornar partir un altre pic.

Xisca Carrió i Neus Torres

E ALQUILER DE PELICULAS

FAX 83 52 70
TEL. 83 61 80

TELYCO
Telemática y Comunicación

GRUPO TELEFONICA

FAX
TELEFONOS

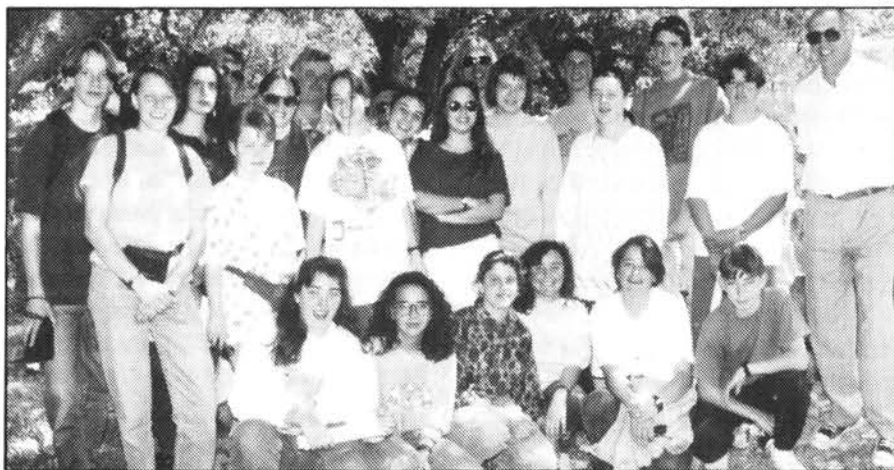

Intercanvi cultural amb Alemanya

Joan Caldentey

Per segon any consecutiu l'Institut Llorenç Garcías i Font d'Artà i el Col·legi Albert Schweitzer de Kaiserslauter (Alemanya) fan possible que alumnes d'ambdós centres puguin conviure junts durant quinze dies en cada una de les respectives localitats. Aquest intercanvi, com qualsevol activitat d'aquest tipus, té uns costs, tant en la seva fase de preparació com en la fase de realització, que impliquen tant els centres, com els alumnes i les famílies. Però també té uns resultats enriquidors en molts d'aspectes. N'indicaré alguns d'aquests beneficis que consider més evidents i significatius.

a) L'aspecte acultural.- L'intercanvi aporta als alumnes el coneixement d'una cultura nova a través del medi que els és més propi i conegut: la família i l'escola. En el si de les famílies tenen els alumnes ocasió de descobrir l'estil de vida i comportaments dels membres d'aquesta realitat social en tota la

seva amplitud i diversitat. L'escola amplia i completa la família organitzant activitats dins i fora dels respectius col·legis, com per exemple classes, conferències, visites a museus o a llocs d'especial rellevància pel seu valor cultural o paisagístic.

b) L'aspecte lingüístic.- Un altre aspecte molt important i que motiva

també aquests intercanvis és el de l'aprenentatge de l'idioma. Durant aquests dies es fa l'experiència de practicar el que s'ha après a les classes i s'adquireixen nous coneixements.

Pensem que és una experiència que val la pena que es conegui, per tal que en cursos propers altres alumnes hi puguin participar.

C/. CIUTAT, 2 - ARTA Tel. 83 60 88

TORRES

**FOTOGRAFIA I VIDEO
INDUSTRIAL, PUBLICITARI,
REPORTATJES ...**

**NOU SERVEI DE REVELAT
D'AFICIONAT**

- **MAXIMA QUALITAT GARANTITZADA**
- **T'ABONAM LES FOTOGRAFIES**
- QUE NO T'AGRADIN (maxim 25% del revelat)**

1 Hr.
**servei
urgent**

CENTRE FUJI

CATORZENA PUJADA A L'ERMITA

La diada del primer de maig a l'ermita va ser sortosament un gran èxit. I deim sortosament, perquè enguany gaudirem d'un dia quasi exuberant de bo. Feia sol, estonetes un poc nuvolat i feia fresqueta sense arribar a fer fred. Comparat als anys 89, 90 i 91, el temps no semblava el mateix, ja que enguany sí fou un gran dia de primavera.

per atendre la gent, i també preparar per a la celebració de la missa.

A les 12, es va celebrar l'Eucaristia vora l'era, que va ser molt participada per una gran multitud de gent que estava asseguda a l'empit del terreny. El lema d'enguany era: "Passa l'antorxa de la fe", pancarta que estava a la façana de l'ermita, i

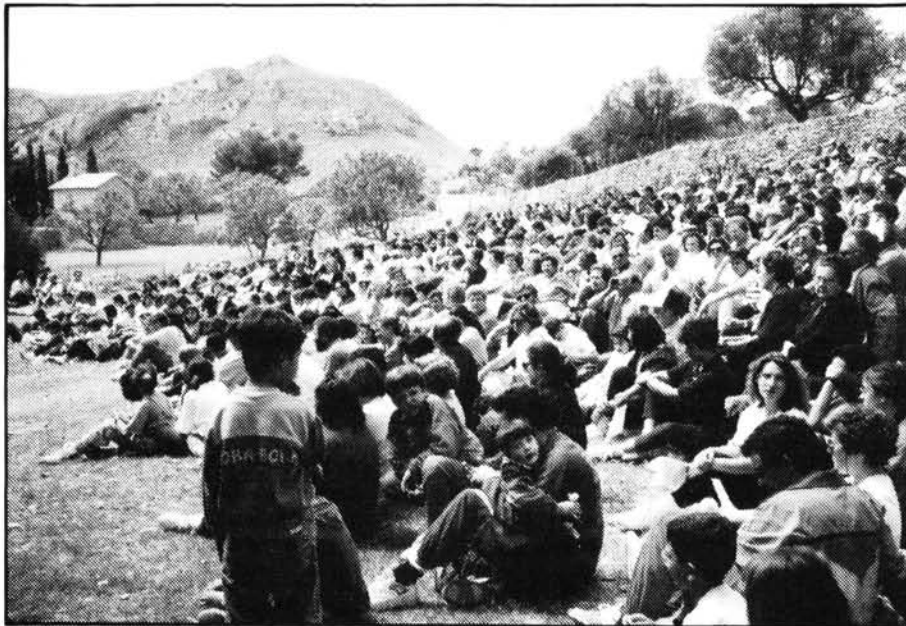
en els ciprells on es celebrava la missa hi havia els arcs olímpics, també lema d'enguany. Al començament es va encendre una antorxa al front de l'altar, per més tard un infant encendre'n una altra més grossa que encapçalava la celebració. Dins els arcs es podien llegir uns lemes per al seguiment de la vida del cristià: "Esforça't, Escolta, Entrena't, Confia i Feim equip".

Després de l'Eucaristia, la gent s'escampà per donar compte de les sabroses viandes que tothom havia portat i anar a prendre el cafetet al cassinet, que per cert era bo, calent i bé de preu.

Prop les tres del capvespre començaren els jocs per entretenir els infants i també els majors. Enguany hi havia tir d'arcs olímpics, salts amb les cames fermades, pujada sorpresa a un bastiment i la famosa tenda d'on petits i grans sortien amb la cara embetumada de pasteta i més pintats que un indi. No hi faltà tampoc un poc de ball de bot on els més agosarats ballaren unes quantes jotes.

Fins aquí el que donà la festa, després cadascú a caseva, molts a peu i altres amb cotxe, tant perquè no poden fer els dos camins a peu, com per poder pujar les viandes.

Volem fer notar el gran ordre que hi hagué a l'aparcament del cotxes, sota el bon quefer dels nostres guàrdies municipals. La gent que hi havia és difícil de calcular, però si l'any passat

Passant a la diada direm que abans de donar el sus (l'hora de sortida era a les 9), molts enganxaren el "cavall d'en Cama" i cap a s'Ermita s'ha dit. La berenada, com és costum, es va fer al garrover amb begudes fresques servides per l'organització. Seguidament entre voltes i dreces s'arribà a la meta: l'ermita.

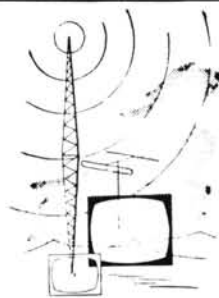
Allà ja s'hi trobaven els

organitzadors de la diada, juntament amb els al·lot, monitors i clero, que havien acampat l'horabaixa abans, com és costum, i que com cada any només aclucaren un ull en tota la nit devers un sementer darrera na Bernadeta. Com dèiem, tota aquesta gent i altra que s'hi afegí de bon matí, prepararen les pancartes, el cassinet de begudes, cafès, polos i xutxeries,

Excavaciones SEBASTIAN SASTRE

C/. Son Servera, 29
Tel. 83 65 59

07570 ARTÀ
(Mallorca)

Electrodomésticos
Reparaciones eléctricas - Antenas

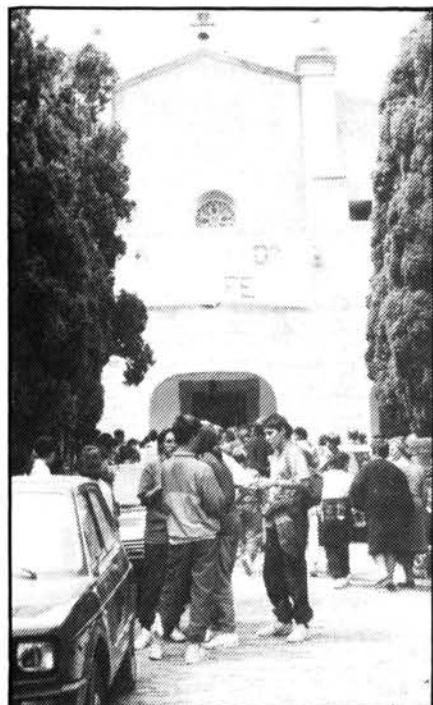
Proyectos

Mateo Morey

83 51 35

Calle Gran Vía, 25

ARTÀ (Mallorca)

negoci, sinó per a les despeses del dia i les de tot l'any de la catequesi, que són moltes.

Així que podem dir que tot va esser positiu: el temps, la celebració, el dinar, els jocs, les vendes i l'acampada dels infants. Només un detall a tenir en compte per l'any que ve: posar més contenidors per dipositar la basura i fomentar que tothom respecti aquest tema, posant indicadors per tot arreu. Resulta molt laboriós al final haver de fer net de papers tot el voltant de l'ermita.

I res més sinó agrair la col·laboració de tothom, sobretot del qui "s'arromanquen" i del que aporten "materies

primes" detall que s'hauria de prendre exemple, perquè la diada sigui exitosa i les ganàncies més netes. I sobretot agrair la gran col·laboració i ajuda dels nostres ermitans, que tan desinteressadament ens deixen rompre el seu silenci quotidià, i es sumen a la festa fent que resulti del tot llúida. També les gràcies a tots els que es sumen a la diada i als que pregaren perquè fes bon temps, perquè si ens toca un dia com el de l'endemà dissabte o diumenge..., haguéssim hagut d'aplegar.

Així que per molts d'anys i fins el que ve.

G.B.

comentàvem que n'hi havia prop de mil, enguany passaríem dels mil dos-cents. També es va fer notar l'emblema-mascota que es donava a la sortida del poble, una borla de color amb una cinta gravada amb el lema de la diada, els arcs olímpics i la data del dia. Un detall prou d'agrair ja que era de molt bon gust i bastant valuós. N'hi hagué que dels que sobraven en volgueren repetir fent un donatiu, per tenir com a record.

Un casinet va rendir a "tope" venent begudes i cafès a rompre, i no en parlem del polos de gel i xutxeries als al·lotets. Però tots sabem que no es fa per cap

C/ Bnicanella, 12 Tel. 58 5515/52 CALA MILLOR
Ctra. Cala Agulla, 19 Tel. 56 40 17 CALA RATJADA

Telex 69565 VGOR E

G.AT. 820

SEVILLA - EXPO'92

Avión ida y vuelta y servicios en tierra	19.900 pts.
Excursión de un día o fin de semana sólo avión	22.500 pts.
Excursión de un día + entrada + traslados	26.900 pts.
Avión + hotel 1 noche + traslados	31.400 pts.

CIRCUITOS NACIONALES

Ronda andaluza (8 días)	44.500 pts.
Andalucía costera (8 días)	35.600 pts.
Principado Asturias y cornisa cantábrica (10 días)	54.750 pts.
Galicia y norte de Portugal (9 días)	46.200 pts.
Valle Arán. Lourdes. Andorra (8 días)	35.300 pts.

OFERTAS LARGAS DISTANCIAS

Brasil desde 75.900 pts.

PLENARI DEL 30 D'ABRIL

Amb l'absència dels dos regidors del Partit Popular i un del PSOE es celebrà el passat dia 30 un plenari que si bé només comprenia tres punts a l'ordre del dia, un d'ells era prou important: la modificació de diverses ordenances fiscals a proposta del grup Independents/CB.

Aprovada per unanimitat l'acta de la sessió anterior i passant al punt següent, el regidor d'hisenda, Jaume Torres, un cop introduït pel batle desglossà el seguit de modificacions que es volien dur a terme i que a continuació exposam de forma resumida:

Impots:

-Aplicar l'Impost sobre Activitats Aconòmiques amb l'augment fins a l'1,4 amb la possibilitat de poder-lo baixar una vegada es tinguin les dades del padró corresponent. Per a l'aplicació d'aquest impost es diferenciaren dues categories segons la situació dels establiments. Així el coeficient aplicat en concepte de l'I.A.E. serà de l'1,15 pels establiments ubicats en el carrer Ciutat, Antoni Blanes, Cardenal d'Es Puig, Plaça del Conqueridor, el tram de Montserrat Blanes que dona a l'esmentada plaça i els de la primera línia de la Colònia de Sant Pere.

Taxes:

-Transitoriament i fins que es tinguin el nou padró de l'I.A.E., per obtenir una llicència d'obertura d'establiments s'haurà de fer un diposit provisional de 50.000 pessetes que es liquidarà definitivament a l'alça o a la baixa en el moment que es disposi de les dades per fer el càlcul definitiu.

-Aplicació de la cobrança de la taxa per recollida de fems a totes aquelles vivendes i locals ubicats fora del casc urbà quedant exempts aquells que es dediquin professionalment a l'activitat agrària i ho puguin certificar.

-Incrementar en un 10% la

utilització de plaques i patents.

-Incrementar en un 10% la immovilització i retirada de vehicles.

-Incrementar en un 15% la taxa del cementiri municipal.

-Incrementar en un 10% el coeficient a aplicar sobre el valor cadastral de l'immoble, i en un 15% el mínim la taxa del clavagueram.

-Incrementar en un 10%, exceptuant el certificat de residència, la taxa per expedició de documents administratius.

Preus públics:

-Incrementar les quotes dels següents preus públics:

-Llocs i barraques: 20% ,

-Obertura de rases: 10%

-Entrada de vehicles: 15%

-Taules i cadires: 10%

-Llocs del mercat: 30%

-Ocupació de la via pública: 10%

-Rodatge de vehicles: 10%

-Vigilància establiments: 10%

-Subministrament d'ai-gua: es modifica únicament el preu de les noves escomeses, que passarà a ser de 17.500 pessetes.

-Escorxador: 20%

-Serveis honoraris: 10%

-Crear una nova ordenança "la 16.13" reguladora dels preus públics dels serveis culturals i esportius:

-Logopèdia: 7.800 pts. mensuals.

-Escola de música: 2.500 pessetes mensuals més 500 si es reben classes d'instrument (queden exempts els estudiants que formen part de la banda de música)

-Cursos d'Adults: les quotes s'adaptaran al cost i al número d'inscripcions i cursos.

-Polisportiu: Es faran efectives les quotes que s'aplicaven fins ara de forma provisional (us remetem el full informatiu que edità l'Ajuntament).

Totes les modificacions foren aprovades per unanimitat exceptuant el vot particular que féu el PSOE, desfavorable a la diferenciació de

dues categories entre els establiments. La seva proposta era la d'aplicar un coeficient uniforme per a tothom. Però el Batle els va rebatre dient que la filosofia de la llei era la de la diferenciació per tal d'incentivar la varietat i la qualitat de la demanda. D'altra banda, uniformar el coeficient suposava rebaixar-lo a un 0'5, que és el mínim establert.

Tampoc no es mostraren favorables amb la filosofia de preus del polisportiu per als equips locals federats. Els socialistes proposaven l'anul·lació de les quotes per a aquests equips mentre que la proposta que s'aprovà preveia anualment la corresponent compensació en concepte de subvencions.

Passant al torn de prec i preguntes el PSOE presentà les següents qüestions:

1) Perquè no s'han asfaltats el carrer Travessa del carrer Ciutat i el tros de Costa i Llobera números parells aprofitant que les màquines vingueren per asfaltar els voltants del Polisportiu?. El regidor Ginard contestà que l'asfaltat dels esmentats carrers va ser sol·licitat a Obres Públiques i s'està a l'espera que ho facin.

2) Ha signat l'alcaldia el conveni amb Cala Vella S.A. sobre la sessió de les cases de Betlem?. Si dit conveni no s'ha signat, per què el retràs?. Ja que ens informaren que es produïria ràpidament. El batle contestà argumentant que la tramitació burocràtica i notarial s'està duguent a terme i que ben aviat espera poder-lo signar.

3) A quin punt es troben les negociacions entre l'Ajuntament i el senyor propietari, sobre el proveïment d'aigües per la Colònia de Sant Pere?. El senyor Pastor contestà que malgrat l'acostament de postures no ha estat fàcil a poc a poc s'espera arribar a un acord satisfactori per a les dues parts.

CARPINÇA
Carpintería en Aluminio
y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

Tel. 83 54 78
C/. Fray Junipero S... ARTÀ

**Jardineria, Disseny,
Manteniment i
Venda de Plantes**

Joan Llabata Morey

Plaça Conqueridor, 8
Tel. 83 52 44

07570 Artà
(Mallorca)

Viatges d'estudis I.B. Llorenç Garcías

Dia 22 del mes passat el nostre grup de 3r de BUP de l'Institut Llorenç Garcías partírem de viatge d'estudis a Itàlia. El recorregut consistia a anar cap a Barcelona i d'allà partir amb autocar cap a Itàlia passant primer per França i dormir el primer vespre a la ciutat francesa de Niça. L'endemà seguir amb l'autocar cap a Roma i aturar-nos a dinar a Pisa. A Roma hi estàrem tres dies.

Després de fer-nos una petita idea de la immensa i impressionant ciutat romana, partírem cap a Florència, amb una aturada al migdia a Siena. Arribàrem a la ciutat un poquet cansats del viatge i de les llargues caminades, però visitàrem durant tres dies més la meravellosa ciutat.

I de Florència cap a Venècia, on només ens hi passàrem dos dies. Després partírem altra vegada cap a Barcelona amb

El grup a Milà

parada al vespre a Niça.

Fou un viatge una mica pesat pel recorregut tant llarg amb autobús. L'agència de viatges no ens va acollir així com havien dit d'un principi, ja que els hotels no eren al centre de la ciutat i alguns estaven en males

condicions; però la resta del viatge fou meravellos. Itàlia és bellíssima i ens divertírem molt. Foren 10 dies intensos que per a nosaltres passaren molt aviat. Crec que tots voldríem tornar a Itàlia, però si hi anam tots junts, millor.

M.M.S.

Centre 2000 U

REPORTAJES; FOTO Y VIDEO
PARA BODAS, COMUNIONES,
BAUTIZOS, PUBLICIDAD

c/ Antoni Blanes, 16
ARTA - Tel 83 65 82

O
F
E
R
E
I
X

MINI

Fotos más monas a tamaño mini. Porque lo mini siempre sienta bien.

12 fotos + revelado 783 ptas.
24 fotos + revelado 1.191 ptas.

36 fotos + revelado 1.599 ptas.

1/2 P.P. recomendados en IVA

9 x 13

STANDARD

Tus mejores fotos, en el tamaño de siempre. Ahora con un precio más normal.

12 fotos + revelado 843 ptas.
24 fotos + revelado 1.311 ptas.

36 fotos + revelado 1.779 ptas.

1/2 P.P. recomendados en IVA

10 x 15

LUJO

Un revelado de lujo para unas fotos especiales. En Papel Royal, por supuesto.

12 fotos + revelado 903 ptas.
24 fotos + revelado 1.431 ptas.

36 fotos + revelado 1.959 ptas.

1/2 P.P. recomendados en IVA

10 x 15

2 x 1

El doble de fotos. Para que compartas sin que te cueste el doble.

12 + 12 fotos + revelado 963 ptas.
24 + 24 fotos + revelado 1.551 ptas.

36 + 36 fotos + revelado 2.139 ptas.

1/2 P.P. recomendados en IVA

10 x 15

ARC
KODAK
DE KODAK

LAS CINCO MEJORES SOLUCIONES
PARA TUS FOTOS.
CON LA GARANTÍA DE CALIDAD KODAK
A MEJOR PRECIO.

GRAN LUJO

Un tamaño más grande para tus fotos más grandes. Siempre en Papel Royal.

12 fotos + revelado 1.023 ptas.

24 fotos + revelado 1.671 ptas.

36 fotos + revelado 2.319 ptas.

1/2 P.P. recomendados en IVA

13 x 18

AGUSTI TORRES; AMB L'OBJECTIU A LA CAMERA

Amb només 27 ja s'ha fet un nom entre els fotògrafs més rellevants de l'illa.

M.S. Ha crescut entre càmeres, rodets i flaixos però, lluny d'enlluernar-se, n'Agustí ha sabut aprofitar les circumstàncies i explotar-ne allò que més l'ha interessat. Compagina la feina i l'oci amb les mateixes eines a les mans. La càmera, el video... la força de la imatge, en definitiva, és el que més l'apassiona. No fa gaire, el video "Gaudí i la catedral de Mallorca", de la fotografia del qual ell n'és l'autor, rebé un prestigiós premi internacional. Era una prova més de la vàlua i el talent d'aquest jove fotògraf artanenc. Per això, BELLPUIG, amb la satisfacció que suposa tenir-lo com a col·laborador asidu, l'entrevistà.

Bellpuig.- A la teva família, això de saber fer fotos deu esser gairebé inevitable...?

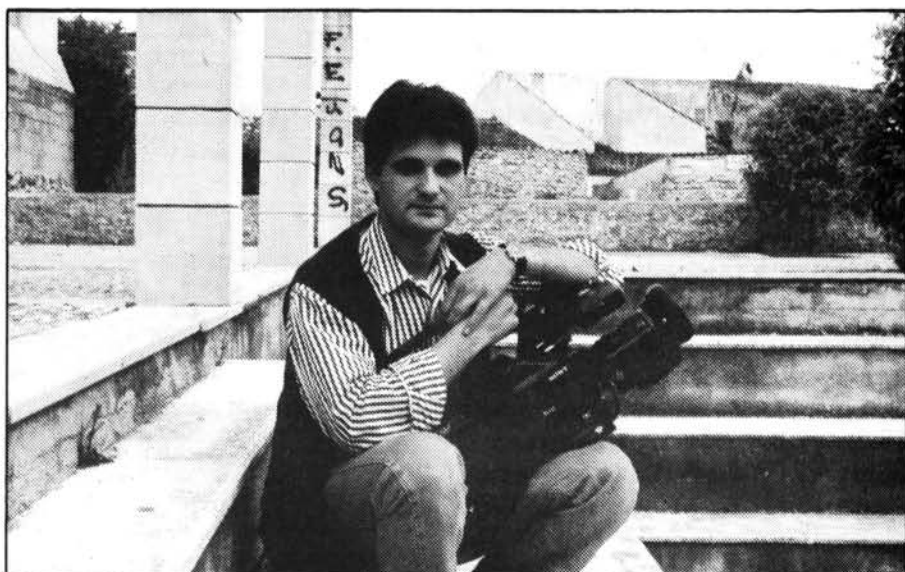
Agustí Torres.- Home, tant com inevitable... El que sí és cert és que condiona. Jo he tengut la sort de trobar-me en una situació favorable, m'hi vaig familiaritzar ràpidament i sempre d'una forma molt positiva. Una vegada acabats els estudis secundaris vaig veure en la fotografia una sortida professional que m'engrescava i no vaig deixar passar l'oportunitat.

B.- Vares esser afortunat, en aquest aspecte...

A.T.- Sí, certament. Que als devuit anys el negoci familiar m'atregués tant i ja comptàs amb l'experiència que havia anat adquirint a poc a poc per dins ca nostra, em vaig trobar en unes condicions molt favorables per dedicar-m'hi plenament.

B.- I és aleshores quan la fotografia passarà a un primer pla?

A.T.- Sí, d'aleshores ençà ha estat

un fer feina continu amb material fotogràfic i audiovisual. L'experiència que vas adquirint mai no et basta i t'obliga a perfeccionar-te constantment. A més, dins aquest món de la imatge és obligat estar al dia sempre. Tot canvia molt ràpidament.

B.- Ho dius pels avenços tècnics que es produeixen cada dia en aquest camp?

A.T.- No, no només perquè la tecnologia audiovisual millori de cada dia i t'ofereixi més possibilitats, cosa que és molt important. Ho dic en el sentit d'estar al corrent de tot quant succeeix al teu voltant. A mi m'inquieta sobretot la fotografia realista, la que reflecteix d'una manera fidel els temps que vivim.

B.- Vols dir la fotografia testimonial?

A.T.- En part, m'interessa molt la fotografia que reflecteix l'associat d'una forma crítica mitjançant la perspectiva subjectiva del fotògraf, rompre amb el tòpic simplista de la fotografia preciosista i banal. L'art de la fotografia és perfectament equi-

parable a qualsevol altre manifestació artística, ja sigui pintura, escultura... El contrari d'altres països, aquí la fotografia no es valora com es pugui valorar un quadre. La cultura fotogràfica existent en aquest país és encara molt migrada i s'hauria de valorar artísticament com es mereix, com una expressió artística pròpia dels nostres dies, molt versàtil i que ofereix moltes possibilitats.

B.- Compaginar les preferències personals amb les exigències del negoci no deu esser fàcil?

A.T.- Home, s'ha de distingir clarament la qüestió professional de la personal. La fotografia o el video, en tant que feina, suposa una adaptació més o menys rigorosa als gustos del client i has de procurar satisfer-lo al màxim. En tant que afició, treballes sempre condicionat per les pròpies exigències, aplicant sempre el teu punt de vista fins que aconseguixes el que t'has proposat o, si més no, t'hi acostes. Aleshores és quan et sents realitzat i restes

Comercial

ARTA

EN ARTA:

Carrer de Clutat, 26 - Tel. 56 21 48

EN MANACOR:

Poligono Industrial
C/. Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

SERVICIO TECNICO Y
RECAMBIOS ORIGINALES
TEL 55 58 11

ARTA - (Mallorca)

Massey-Ferguson. Tractores

CONDOR Motocultores y Motobombas

BATLLE Empacadoras • Rotoempacadoras
y Sistemas de riego

ZAZURCA Equipos preparación
Tierra y Siembra

AGUDO Cubas de vacío

MONDIAL Y OPEM Motosierras

CAVIRA Pulverizadores

GASPARDO Barras de Corte

JUSCAFRESA Remolques

BLANC Peladoras de Almendras

BRUN Abonadoras

MASSEY-FERGUSON

condor

BATLLE

satisfet per a seguir treballant en el que més t'agrada...

B.- ...i a perfeccionar-te i ampliar coneixements.

A.T.- Ben segur, això és indispensable, i molt més quan vius en una illa com és el nostre cas. Si vols estar al corrent de tot és necessari sortir, continuar estudiant, conèixer altres professionals i agafar-ne allò que més t'agrada i t'interessa. Es forçat mantenir contactes amb l'exterior, documentar-te. No moure't de Mallorca suposaria ben aviat l'estancament. Aquí el mercat és molt limitat i fas una mica de tot: reportatge, publicitat, fotografia industrial, estudi...

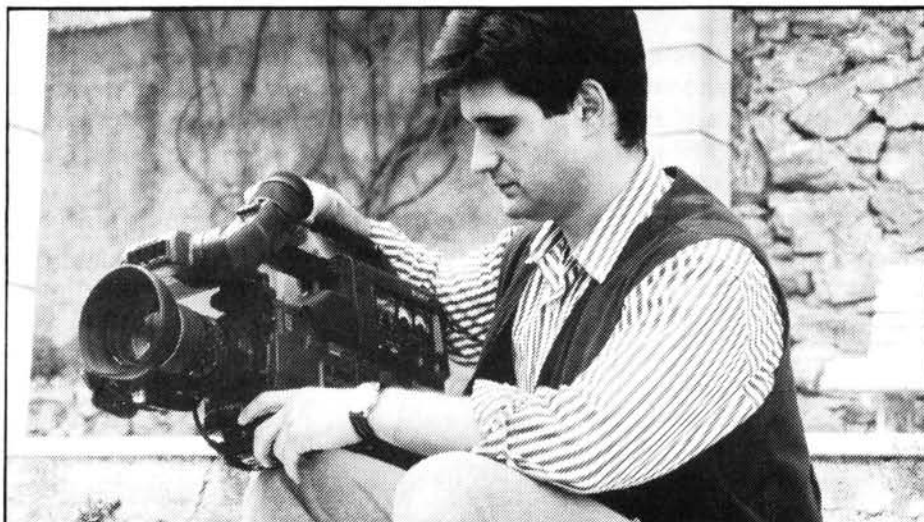
B.- I és avorrit fer això?

A.T.- No, en absolut. Malgrat tenguí preferències per un determinat tipus de fotografia m'agrada treballar tots els camps, sempre va bé ser una mica polivalent, experimentar amb tot.

B.- I la recepta per ésser un bon fotògraf, quina és?

A.T.- Ui, cada un deu tenir la seva!. Jo crec que és imprescindible tenir

les idees clares, saber allò que vols i conèixer el món on vius, observarlo, interpretar-lo i expressar el teu punt de vista a través de l'objectiu de la càmera. La intenció del fotògraf sovint és la d'expressar-se a través

de les seves fotografies, transmetre'ns alguna cosa, allò que més l'inquieta o el preocupa. En el meu cas, la plasmació de la realitat subjacent que s'amaga rera l'aparença de les coses. No tot és tan guapo com sembla a primera vista...

B.- I amb el video passa el mateix?

A.T.- Són dues coses molt diferents, es tracta de llenguatges distints. La fotografia és més independent que el video, pots fer-t'ho gairebé tot totsol. El video requereix una feina en equip, no

només hi ha la imatge sino també la producció, el guió, la realització, el so... Et veus més condicionat i el marge de llibertat minva considerablement. Per això et dic que la fotografia és més lliure, però tots dos llenguatges són molt interessants.

B.- Què destacades de les feines realitzades fins ara?

A.T.- De totes n'estic satisfet. Tal vegada com a més representatives hi ha les sèries de promoció de les "cançons de la mediterrània" o els "festivals de Jazz" de l'Ajuntament de Palma, les produccions conjuntes de

"Mallorca, illa mediterrània" amb Mateu Galmés, la producció en equip del video "Gaudí i la catedral de Mallorca", l'exposició sobre Berlín...

B.- I de les que tens en projecte?

A.T.- D'aquestes ja en parlarem quan vegin la llum. De projectes n'hi ha molts, però no sempre resulten i fins que no els tenc enllestits som reticent de parlar-ne. L'únic que puc assegurar és que les intencions són les de seguir treballant amb el mateix afany que fins ara.

COEXA, S.A.

DELEGACION EN CALA RATJADA:
Vía Mallorca, s/n - Tel: 56 37 48

CONSTRUCCIONES

DESMONTES

ASFALTOS

AGLOMERADO

EXCAVACIONES

PLANTA DE AGLOMERADO

CANTERA DE ARIDOS PROPIA

ALQUILER MAQUINAS

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

HORMIGON PREPARADO

CONTROL CALIDAD

LABORATORIO

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F A - 07 254188

PLANTA: Ctera. Artà-Alcúdia, Km. 4
Telèfon: 83 56 88 Fax: 56 52 67

L'art de cultivar Bonsai

Bonsai de fulla caduca

M'agradaria explicar un poc com obtenir un bonsai de fulla caduca en poc temps. Aquesta tècnica només serveix per a arbres de fulla caduca que puguin tractar-se a rel nua, com per exemple l'ametller, la figuera, el magraner, tots els fruiters...

Si l'arbre que tenim és recuperat del camp i té el tronc prim que sigui jove o que només serveixi el tronc, es pot sembrar en el sòl per un temps d'un any o dos. En aquest temps s'engrossirà el tronc i traurà moltes branques per tot.

Com sembrar-lo i cuidar-lo? El temps millor són els mesos de gener i febrer. Quan hem tret l'arbre del camp el sembrarem en el jardí i en sembrar-lo li posarem les arrels com més planes millor. A les arrels no hi posarem fils de ferro, hi posarem trossos de branca secs fermats amb cordells fins que es puguin podrir amb la humitat de la terra perquè facin de politxons plans i indueixin les arrels a créixer, en lloc de per endins, cap als costats. Si hi posam fils de ferro, abans d'acabar la primavera ja s'haurien ficat dins les arrels i no els podríem llevar, ja que no podem traure l'arbre fins l'any que ve.

Quan l'arbre hagi brostat jo l'adobaria amb granulat 15-15-15 cada dos mesos. El regaria normalment i el deixaria créixer tot l'any sense podar-lo. Només caldrà tallar si surt qualche brancó on no el volem.

Si l'arbre era prim i volem que el tronc s'engruixi, el deixarem créixer tot l'any sense podar-lo, i així engruixarà el tronc. En el mes de gener o febrer podrem tallar les branques i podar molt l'arbre i passar-lo a un cossiòl o deixar-lo al mateix lloc perquè es vesteixi de branques noves. En el mes d'abril ja podem podar, pinsar i defoliar per crear moltes branques.

Si l'arbre que hem sembrat en el sòl ja tenia tronc suficient, a la darrereria d'agost o principis de setembre el podarem molt i encara traurà molts de brots que serviran per a la ramificació de l'arbre.

Si l'arbre és de llavor el tendrem un any en un cossiòl petit, de quan nesqui l'arbre fins que tenguí de cinc a vuit cm. Després el transplantarem a un cossiòl ja més grosset. Tallarem l'arrel pivotant i li deixarem només les dues o tres arrels de més amunt. Deixarem la planta tot l'any en el cossiòl perquè tregui moltes arrels. Així, quan al segon any el sembrarem en el jardí, prendrà molta força i d'aquesta manera d'una llavor o d'una estaca fina podem tenir en tres anys un arbre amb un tronc de dos a tres cm de diàmetre. Per aconseguir que els arbres visquin forts i amb les arrels prop de la base del tronc només adobarem unes 30 cm al voltant del tronc i regarem només aquest tros. Si escampam adob lluny de l'arbre i regam tota la zona, les arrels s'estendran lluny de l'arbre.

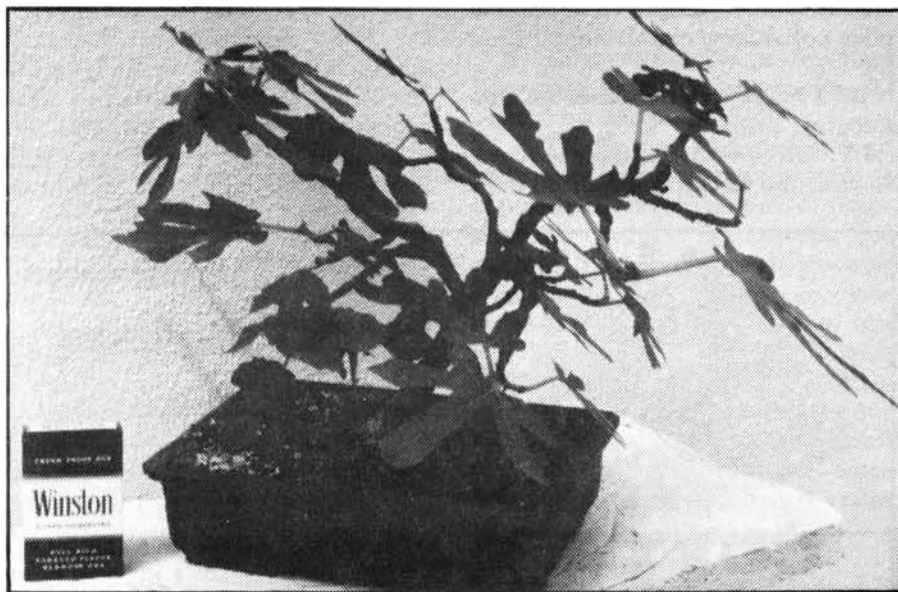
Com sembrar els arbres al jardí? Els sembrarem com més a la superfície millor i no entrecavarem a menys de 20 cm del tronc per no molestar les arrels. Els arbres han d'estar sembrats almenys a 40 cm un de l'altre. Caldrà regar molt sovint ja que sembrats tan amunt s'eixuguen molt aviat a l'estiu. Si no regam molt, les arrels cercaran la humitat més profunda de la terra. Hem de pensar que com més branques tenguí l'arbre, i com més cresqui, més s'engruixarà.

Tampoc no creixen igual tots els arbres. Jo he sembrat uns 400 arbres de llavor, d'estaca i del camp, tots petits. En un any i mig alguns ja podien anar a una exposició, altres ja els he vestits, altres continuen en el sòl i alguns no serviran com a bonsai.

Finalment, hem de tenir en compte que totes les operacions amb arbres de fulla caduca les hem de fer en lluna vella o minvant.

Tot i la poca experiència, fent-ho així he tret bons resultats.

Mateu Llodrà

RECORDS DE HOLLYWOOD:

Sírip Rodarbo

"Braguerejament" de Gina amb final estetoscòpic.

-Mira-la bé, amb dos pulmons com aquests només deu haver de respirar una vegada al dia. Oh, quin braguer!!

-Tom, la finura no és el teu fort.

-El que ara tenc fort és una altra cosa.

-Tom, ets un brut.

-Sí, però ah que no tenc mal gust?

Ho he d'admetre: en Tom McFergusson -ric fabricant de roba interior resident a Los Angeles i un bon etímic (construcció derivada d'etílic i amic)- era un brutot, quasi diria que un degenerat, però de mal gust no en tenia gens ni mica. El bragueram al qual es referia pertanyia a una dona d'aclaparadora exhaurència i aglapidora mirada: na Gina Lollobrigida, la darrera importació europea del cinema americà. Ella era la que havia entrat a "Martin's" i deixat embadalits a tots els presents, especialment el meu amic Tom: el Bourbon que tenia a la boca en aquell moment regalimava ara per les caixeres i es meclava amb efluvis bavosos dibuixant una línia transparent de fina saliva i Jack Daniels que anava a desembocar justament damunt dels meus pantalons i, per cert, a la part menys indicada per fer-ho: qualsevol mal pensat hagués dit que la visió d'aquella donassa m'havia impresionat més que a en Tom i havia provocat una desmesurada incontinència geni-tal. Per sort ningú no s'hi fixà.

-Sírip, l'he de conèixer, vull que me la presentis, hips!- l'"hips" corresponia a tres bourbons anteriors a l'onomatopeia.

-No crec que estiguis en condicions- no sabia si dir-li que estava massa marejat pel bourbon o massa "braguerejat" per aquells dos pendulants i ingràvids trossos de paradís carnal.

-Què vols dir? Què és massa dona per a mi? Sírip, si ets amic meu presenta-me-la.

-Que sigui com tu vulguis.

Després de demanar un Bourbon

triple i beure-se'l d'un glop, em va agafar per un braç i em va dur fins a la taula de la diva.

-Bon vespre, Gina.

-Sírip, bambino, quina alegria!

-Er, sí, ja, bé, te volia presentar un amic: Tom McFergusson, te present na Gina Lollobrigida.

-És un plaer conèixer els seus pits, dic braguer, vull dir, hips!, que seria un plaer braguerar-la. I mentres en

-Senyoreta Lo-Lo-Llobriggita, quin nomet! Vol casar-se amb mi?, li promet una vida plena de felicitat i sostenidors.

-Non capisco nienti.

-Ni falta que fa -vaig agafar en Tom per un braç i el vaig dur a un racó- Tom, estàs gat, ja xerraràs amb ella un altre dia.

-Estic gat, però d'amor, l'estim, deixa'm fer, Sírip!...

Havent dit això es va llançar sobre na Gina i començà a besar-li els braços i a sospirar incongruències sobre el que s'estalviaria en sostenidors si es casava amb ell. Na Gina reia (es veu que en Tom li feia pessigolles) i cridava mentres jo intentava treure-li aquell pop de damunt. Tot el local ja estava pendent de nosaltres quan aparegueren dos forçuts encarregats de la seguretat. Després d'estabornir-lo amb un cop al clotell el van treure fora. Quan tot tornà a la calma vaig dirigir-me a na Gina per demanar-li disculpes.

-Gina, perdona'l, anava un poc begut i no sabia el que feia.

-Ni el que feia, ha, ha, ha, ni el que deia: "Es un plaer conèixer els seus pits" ha, ha, ha "felicitat i sostenidors" ha, ha, ha...

-O sigui, que no t'has enfadat?

-Per la madonna, què dius?! M'ho he passat fantàstic!. L'únic que em sap greu és que tu no siguis una mica com el teu amic: allegro, vivace, andante con moto, ma molto ardiente bello ragazzo, io sospiro

per lei, il core me face bum, bum - bum, bum...

Després de sentir les paraules que em mormolava na Gina a cau d'orella, vaig decidir demostrar-li que d'en Tom a mi no hi havia tanta diferència i li vaig proposar fer una auscultació a fons del seu cor per tal de comprovar si patia qualche malattia cardíaca. Vaig auscultar-la amb el meu estetoscopi durant tota la nit. Quina nit!

Tom intentava besar-li la mà sense bavejar, vaig intentar fer un forat en terra per escapar: les rajoles de "Martin's" m'ho impediren. Els meus intents per fondre'm foren del tot inútils.

-Gracie mile, el teu amic és molt simpàtic- Gràcies a Déu na Gina encara no dominava certes paraules del nostre vocabulari i va interpretar el lapsus d'en Tom com una mena de compliment.

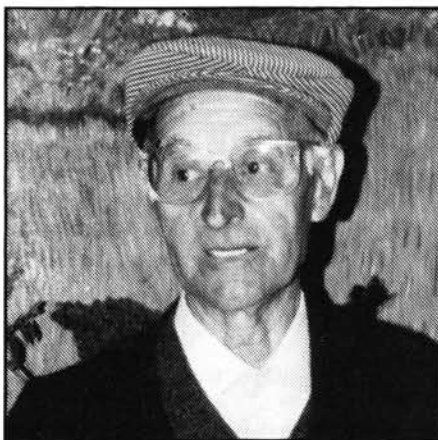
“Qui molt tresca, la salut desengresca.” (I)

L'amo en Miquel Sureda Torres, de Sa Vinyassa, d'al·lot era despert i xeravel·lo, però les mancances econòmiques de ca seva -i el fet que la mare morís quan ell tenia dos anys- eren les mateixes de qualsevol família humil de l'any 1924, i freturava desllorigar-lo i posar-li el domàs del treball. Així que als 9 anys d'edat deixà l'escola de Ca Ses Monges Moreies per emprendre el definitiu marinatge de la muntanya, malgrat l'oposició de la padrina Catalina Nadal Galbis, la tossudesa de la qual claudicà davant la insistència de l'amo en Jeroni Melindro. El barbamec anà 15 dies de prova a S'Alqueria Vella. Com que, el nin, la cosa li agradà ferm, estigué 25 mesos de guardià totesfeines trescant i batent, rera els porcs i les ovelles, el Puig Figuer, Ca'n Tot Déu, Ca'n Pelat, el Puig des Corb, Rotes d'en Menut Rai i el Coll Garballó.

Campava totsolet des del sol sortint fins a mitjan capvespre. Llavors rebia l'ajut d'algun missatge per davallar els ramats a les cases. De soldada, no guanyà ni un cèntim. N'hi havia prou amb roba neta i panxa plena.

Després els padrins de fonts (l'amo en Joan Sureda, Balaguer, padrí de l'industrial càrnic de la Gran Via, Joan Balaguer) el portarien amb ells a S'Hort de Carrossa, aleshores un lloc fèrtil i de molta treta. Malgrat tot, als dos anys d'estadia, la finca s'establí i adéu baldor, perquè el latifundi retà seccionat de cap a peus, segregant-li Ses Fontenelles, Ca'n Rector, Ca'n Tit, Ca'n Caballero, Ca'n Toni Caragol, Ca'n Bo, etc. Tota vegada que S'Hort de Carrossa limitava amb Cas Capellans de Ses Bosses, Sa Carbona, So n'Antic, Sa Roca Mella i el Pinar de Carrossa.

Tot seguit estigué 21 anys a Sa Vinyassa amb el pare, Mateu Sureda Garau, el germà Mateu i la cunyada Francisca Ferrer, Lloveta. El tracte va ser el normal d'aquell temps: 25 bous per la feina perquè pertanyien al senyor i, per tant, sols disposaven de cada tres un de l'augment; sis cabres a mitges; mentre que els porcs eren tots per al pagès. No anava malament, però per treure els baixos era qüestió de tenir la pruaga estojada i la vessa dormiscant a “Ca Na Sis Forats Oberts”. Ara que si les anyades fossin estat com aquella en què moriren nou vaques, no hauria tret el cap de dins les penúries

Miquel Sureda Torres (vitalici trescaire de la muntanya), escorrintant l'entorn. Va néixer el 28 de febrer de 1915 al carrer de Na Batlessa, número 8. 77 anys bens duits coronen la vida d'aquesta excel·lent persona.

catastròfiques.

La feina se la partien entre els tres homes: el pare i el germà Mateu treballaven la terra a compte seu (S'Hortet ple d'hortolissa, Es Pla de S'Era, es Sementeret de Sa Cova i Na Fosca) i en Miquel es cuidava dels animals. Com que tenien la muntanya que volien, les trescades eren fadigoses. Cada dia a fer volta. El bestiar romanien a l'imtempèrie i no el podia deixar de vista.

Els bous no sabien on era el cobri. Si la tormenta amenaçava prenién aixopluc al pinar de Son Puça. Només entraven les truges per criar. A la temporada dels cabrits aquests eren tancats de dia perquè les cabres no tenien aturall, i si, per dissort, un cabridet quedava endormiscat fent el badívol, o bé es perdia o els corbs en feien un festí, això comportava que als horabaixes havia de davallar les cabres a les cases, perquè els maimaires ho donassin a la mamella.

Feta la breu exposició, deixem que sigui el propi Miquel Sureda Torres el que resumeixi les pròpies vicissituds.

“I valgui que teníem s'aigo arran de morros. Podíem aguiar i beure de sa fonteta de baix ses cases i el bestiar podia assaciar-se en es saragall de Sa Coma de S'Escala i també a sa Font de Sa Vinayassa, llavors sa Font de dalt estava conduïda i tot nedava de brou. Feren el safareig l'any 34.

Per un d'aquells miracles, que ets sants d'avui no en saben fer, llevàrem es bous i posàrem ovelles. Igualment engradífrem sa guarda de ses cabres

fins a 40. Si mai no t'has trobat amb un bou que dóna banyam no diguis ni demanis què cosa és trobar-se estret. Un bou, quan se fica, pega de cap i va en es bulto. Si no tens un arbre o un bon ca, que l'espargesqui, pots morir de fam encaramellat damunt un cimal.

Sa meua jornada de Sa Vinyassa durava lo que es sol i espipellava es talons a sa lluna. Sempre sobre ses cames. Quan sa claror des dia esmicolava sa foscúria, jo ja era allà deçà Sa Coma de S'Alzina. Tantes vegades he vist sortir el Sol, que ni per un caixó d'or aniria a veure'l néixer a Sant Salvador. Per obligació havia de marinar des d'Es Pins Campaners a Ses Rotetes. Imagina tu lo que suposa potoiar S'Abellarola, Sa Coma des Brucs, Es Puig Rodó, Sa Coma d'en Virell, Sa Coma d'ets Ametlers, Sa Sitja d'en Janeca, Es Forn de Sa Terra, Es Clot des Zero, Es Penyal Roig, Es Coll del Vent, i demés cort celestial de la turonada dets Oloris. Si duia sort guardat de moments compromesos, gairebé podia dinar calent a ses cases.

Ve que fugim de Sa Vinyassa i amb sa dona, Bàrbara Perelló Ferragut, Porra, vaig anar d'hortolà a son Caulins amb l'amo En Tomeu de Sos Ferrers. Als 8 anys d'estar-hi, per manca de salut, me llog a Aubarca de pastor a l'amo en Rafel Fullana Nadal, d'es Fangar, la lloga durà tres anys. 200 ovelles a responsabilitat meua. D'hivern, puntualment i dia per dia, a sa muntanya. Partia com un fus cap a Cas Pintor, Es Serral Negre, Pla des Burregos, Na Fonoll, Font Celada, S'Arenalet, Pla de Ses Bitles, Torrent del Galleric, Pi dets Estenedors (Pi de Sa Romana), Camí d'en Mondoí, llevava Ses Esglésies Noves fins es cap de sa carretera. Prenia tot dret es tirany del Puig, sempre tall d'aigos i ves no ves, a fi de veure si qualche animal feia s'acubó pes reguerons de Ses Calces Minves. Arribat a Sa Torre, donat que sa vista podia fer-se enfora, escudrinyava, pam per pam, es vessants de sa falda del Cap Ferrutx. Que la cosa estava conforme? Idò continuava per avall procurant que Es Matar no m'engospàs. Quan era a Sa Font de Sa Vaca, dos càpits d'aigo fresca sense notar si ses sangoneres anaven delitoses de canviar d'humitat i fer lloguer dins una junta carnosa d'un

queixal corcat. Si es desitjos eren germans de ses intencions, amb una hora grossa posava forquetetes a ses cases d'Aubarca.

Un cop per setmana era obligat de voltar Es Puig. Per voltar-lo emprava tot un dia i una brassa de nit. Sa volta la feia partint de Ses Basses de Sa Vaca, perquè es bestiar sempre buidava per sa part de Betlem. Encara no era en es Triquet del Moro, quan es Comellar de Ses Cabres picarolejava de valent. I alerta si no senties picarolejar, perquè a sa muntanya es repòs del picarols suposa que hi ha fressa. Pensa que aleshores jo tenia dos contraris d'ordre major: corbs i voltors. Es corbs són més murris que una òliba vespera. Ai si un menet o un cabridet quedaven endarrerits, i lluny de sa mare, ja haurien cobrat.

Perquè tal cosa no succeís, quan trobava un animalet amb semblants condicions, el me carregava i el duia a sa redossa. Es voltors, sempre que tenguessin carn de vas o menjar corromput, no feien por. Ara si sa fam els feia voure bellumes per manca de carronya, no dubtaven d'atacar ets animalets joves i amb una trinxetada de bec el xapaven de mig a mig. Jo puc dir que des de Peña Rotja en es Puig de Sa Truja, hi havia 8 colles de voltors i es seu fort era Es Cap Farrutx, Sa Tudossa, S'Atalaia Freda i es Covitxols des Barracar. En canvi ets esparvers i falcons s'estimaven més es Cingles d'En Ferrutx i sa serralada d'En Xoroi.

-L'eixida més llarga que féreu, quina va ser?

-Jo t'ho he dit. De Sa Vaca m'endins pes Trinet des Moro, Na Fosca, Esquena des Mul, Font des Fusters, Es Matar, Collet des Vent. Font des Russillers, Mates Mosqueres, tirant regueró avall cap en es Caló, En Panxo Pla dets Avençs, Es Penyal Blanc, Font des Tions, Cases de Betlem. Es Grau, Sa Barrera Negra, Na Bernadeta, Font

Present i futur de la família Sureda-Perelló. Com es veu, padrins i néts formen un sol cos. L'amo en Miquel i madona Bàrbara Porra, casaren el 28 de novembre de 1941. El celebrant fou Don Pep Jordana i els testimonis, Rafel Gili Esteva, de Son Fortè Nou (germà de llet de l'amo en Miquel), i Vicens Vidal Tous, des Pinet, cunyat dels cònjuges.

d'en Capellà, Ca na Manxa, creuava ses Rotes Altes de S'Alqueria Vella, Ses Penyes d'en Mengo, Ca Sa Comare Palles, Es Campament, Na Clot, Sa Silleta, Collet Roig, Cases des Verger, bevia a sa Font des mateix nom, Sementer de ses Vergunyes, Sementer de Ses Figueres, Niu des Pilot, Rota des Forn de Calç, ses vores des coster d'en Moleta, Plad'en Mondoï, Ca'n Boira, Clova de s'Era i, finalment, sol post i redepost, tocava mare a ses cases, sempre i quan no hagués de recular, perquè si es recossirat havia de ser arreu pots dir que trobava la gent allitada. Pensa quin consol per un que se'n va abans de cantar galls i torna quan es Deiols han complit sa tasca vespral".

-Així mateix, l'amo en Miquel, aquestes eixides escarrufen.

-Idò, què vols? A mi me tocà sa loteria de ses calamarses. Ses quinotxades que he passat no caben dins un camp de futbol. Sort que es bestiar t'ensenyava totes ses conveniències per poder viure a sa serena. El seu instint és mal de creure per un que no està al corrent, però

per aquell que hi ha de conviure, s'aprenentatge és de profit. Es bestiar sent es temps molt abans que ses persones. I, si tu vas viu, te deixes manejar. Una nit dins ets Horts Vells, Sant Pere trabucàes carro llampegós. Santa Bibiana, per no dur-li la contrària, obrí l'aixeta aiguera. Jo no disposava d'altra cobertora que una pellissa davall una teulada de desastres. Ses vergues de llamp cercaven ficar el fibló. Pareixia que jo era és rebedor. Vet aci que ses ovelles s'arremolinaren formant un rotlo més ben fet que si l'haguessin senyat amb un fil. I tant ne caigués, de brou i vergades llamperes. Elles, sense bategar. Romanien cossolades a terra descrivint una atapeïda catifa de llana espessa. Jo vaig prendre mostra i, tret de sa banyadura, res me passà.

T. R.

(Per raons de paginació ens veim obligats a dividir aquest text, tot i que no estava previst. En el proper número inclourem el final. Disculpau)

PSICOLOGIA I PSIQUIATRIA

Dr. Lluís Torrent Badia, Psiquiatre
Laura Alcón Flaquer, Psicòloga Clínica
Eulàlia Gelabert Bauçà, Psicòloga Infantil

Horari de visita: dilluns, dimarts i dijous horabaixa
 Avgda. Ferrocarril, 2, 1r (sobre Bar Almudaina)
 Telèfon 835221

UNA CONVERSA AMB...

...MIQUELA. JUAN I CARME L. MORALES

La diada de l'ermita és especial: Es el dia de la catequesi. És, a més a més, un dia de compartir, un dia de germanor.

Enguany, coneguérem un matrimoni de la ciutat de San Germán -30.000 h.- de Puerto Rico: En Miquel Angel Juan i Na Carme Livia Morales. Ell descendeix d'Artà i ella, nadiua de Puerto Rico, està força arrelada dins l'Església del seu país.

En Miquel Angel, ara jubilat, ha estat professor d'Economia i Rector de la Universitat de Puerto Rico a San Germán. Durant 20 anys va pertànyer a les forces armades dels EUA. Durant 17 anys ha estat Director Regional de Desenvolupament Econòmic per a la regió oest de P.R.

Na Carme Livia, també retirada serví durant 30 anys a San Germán com a Treballadora Social. Ara és membre del Consell Parroquial de Santa Rosa, a San Germán.

L'any 1972 vingueren per primera vegada a Artà a la recerca de les arrels familiars.

BELLPUIG: -Quin és el motiu de les seves visites?

MIQUEL A.: -El meu padrí Miquel Juan Llaneras era d'Artà. El meu pare sempre em parlava de la vila d'Artà d'on era la seva família.

B.: -Com arribaren a connectar?

M.A.: - Mn. Antoni Gili va conèixer la família Alzamora de Puerto Rico de la qual els parents viven ben davant de la seva casa d'Artà. La família Alzamora, molt amablement, es va posar en contacte amb la família Juan i li va proporcionar la vertadera direcció de San Germán.

El primer viatge que férem a Europa, l'any 1972, vàrem decidir visitar Mallorca per trobar les nostres arrels. Sempre havia dit que, en retirar-me, visitaria Mallorca i així ho he fet.

B.: -Quina va ser la primera impressió de l'Illa?

M.A.: -Estava molt impressionat perquè veia que la geografia era totalment diferent a la de Puerto Rico: els molins, les ovelles, els olivars, els ametlers... Però a mesura que viatjava cap Artà, mentre contemplava el panorama que el meu padrí vegé quan deixà Artà, jo pensava: Així com ell feia el viatge d'anada jo el faig de tornada.

B.: -I la impressió d'Artà?

M.A.: -Record que hi havia encara molts carrers sense asfaltar. Les cases estaven molt juntes una amb l'altra i en les persianes el color que abundava més era el verd.

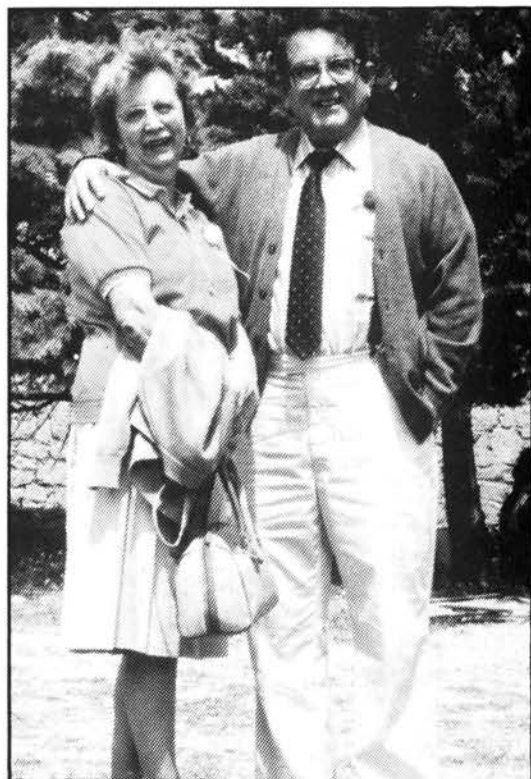
Quan vaig veure per primera vegada la meua família, els familiars s'emocionaren tant que quasi es posaren a plorar perquè en mi veren el padrí que tornava a Artà.

B.: -Quins llocs li agradaren més?

M.A.: -Sens dubte la casa on va néixer el padrí, en el carrer Pou d'Avall nº 14, la pila baptismal de la parròquia, etc. Al'arxiu parroquial em deixaren llegir l'acta de Baptisme del padrí: Després en férem una còpia per dur-la a Puerto Rico. Quan vàrem entrar a la casa de la meua família vàrem contemplar la fotografia del padrí vestint la toga de notari, còpia exacte de la que nosaltres teníem a Puerto Rico: Havia trobat la meua família.

B.: -De la nostra gastronomia, què li feia més ganes tastar?

M.A.: -L'ensaïmada i la sobrassada perquè el meu pare molt sovint ens parlava. Allà, a l'ensaïmada li deim "pa de Mallorca".

B.: -Quins canvis ha notat en aquest darrer viatge?

M.A.: -Hi ha hagut uns canvis extraordinaris: L'Illa està invadida pels automòbils, els molins s'han acabat, l'agricultura sembla abandonada.

Feim la mateixa pregunta a Na **CARME:**

C.: -Dins l'aspecte social diré que les corrents d'Amèrica són les mateixes que hi ha aquí.

B.: -Com veu en aquets moments l'Església a Puerto Rico?

C.: -Hi ha un moviment de tornar a renéixer en el sentit espiritual i més concretament dins la joventut perquè en ella està el futur.

B.: -Avui ha pogut gaudir i participar de la diada a l'Ermita. Quina opinió li mareix?

C.: -He trobat que hi havia molta joventut. I no només al lots sinó també molts matrimonis joves. Això m'ha alegrat molt.

B.: -Veu sana aquesta joventut, espiritualment parlant?

C.: -Sí, sens dubte. He notat que la joventut d'Artà és una

joventut que sap conviure i que sap familiaritzar-se molt fàcilment.

B.: -En l'Església d'Artà, veu la mateixa Església de Puerto Rico?

C.: -Em temes generals sí. Però en les misses que he tingut ocasió d'assistir, he reparat que hi ha molt poca participació laica. En canvi a Puerto Rico els laics assumim totes les responsabilitats de l'Església que ens encomanen i cada qual sap la feina que té assignada. El paper del laic és prou important. Allà participam en les misses molt activament.

B.: -Quin pla de feina teniu?

C.: -Les tasques de l'Església ens les agafam molt en serio. Som responsables d'ajudar al prevere que celebra la missa, però lo més important per nosaltres es saber desenrotllar un sentit de responsabilitat cap a l'Església.

B.: Com vós organitzau?

C.: El prevere ens reuneix un pic cada mes, però un laic és l'encarregat d'assignar-nos les tasques. El prevere es dedica a la formació religiosa de la comunitat. Cada un és responsable de la seva feina. Si algú, no pot assistir a realitzar la seva tasca, es responsabilitza de cercar-ne un altre que el pugui suplir.

B.: -Què li suggereix el lema: "Passa l'antorxa de la fe"?

C.: -El lema m'ha impactat profundament. Ha estat prou simbòlic i significatiu veure encendre aquella antorxa. De ben segur que dins lo més profund del meu cor m'emportaré aquella flama a Amèrica després de cinc-cents anys. Tenguis en compte que, aquest dia, hem estat els únics que representàvem Amèrica.

B.: -Voleu afegir qualche cosa?

C.: -Sí. Agraïm profundament l'hospitalitat de la nostra família.

M.A.: Tot i que nosaltres sempre deixam les coses en mans de Déu, ens agradaria tornar.

A.E.

DECLARACIO ERMITA 1992

Text de la declaració llegida a l'ermita el passat 1 de maig.

DECLARAM que el Crist ha vingut a encendre una festa al cor de tot home i de tots els homes

Ens volem esforçar perquè aquesta alegria no s'acabi mai en el cor de tots nosaltres.

DECLARAM que tots els dies seran d'acció de gràcies. I que els qui no troben res per agrair, és que baden de mala manera.

Volem que totes les activitats que es fan a les escoles i a la catequesi, als carrers i a les cases, als llocs de treball i al poliesportiu, tot sigui un entrenament per a donar gràcies.

DECLARAM de curs il·legal els pessimistes que tot ho enterren abans de néixer.

Volem que la nostra vida sigui un acte continuat de confiança en Déu, en els altres, en nosaltres. Que la única feina que es pagui sigui la confiança.

DECLARAM llocs turístics i monuments nacionals a conservar i restaurar:

- la constància i la creativitat;
- la participació dels pares en la catequesi;
- la il·lusió en els catequistes;
- la joia en els capellans;
- l'agraïment als padrins que han ensenyat el pare nostre als seus nets

- i l'amistat sincera entre tots.

DECLARAM SUBVENCIONADA A PERPETUITAT

tota promoció seriosa i eficaç de la companyonia, de la solidaritat, de l'honradesa, de l'humor i del respecte.

DECLARAM que té la medalla d'or i de brillants del club, tothom qui estimi i faci estimar més la vida

DECLARAM, FINALMENT, PER L'AMOR ENTRENYABLE DE JESUS,

EL SENYOR DE LA VIDA, QUE:

Gràcies a la seva Ressurrecció, el món viu en estat permanent d'espera.

NOTICIES BREUS

Avui dissabte, a les 9 del vespre hi ha Missa de Comunitat.

Diumenge qui ve és el dia de Mallorca Missionera. El lema d'enguany és "Del 92 cap al futur". Amb tal ocasió es prepara una mostra que expliqui el que és la labor evangelitzadora avui arreu del món.

A. Genovard

Desacord entre l'Ajuntament i el Centre Cultural

La Junta Directiva del Centre Cultural ha donat un plaç de vuit dies al l'Ajuntament perquè retiri la Biblioteca Municipal ubicada als locals del Centre. La causa principal han estat les discrepàncies sorgides entre les dues entitats per mor d'una sèrie de fets que poc a poc han anat creant el malestar que ha acabat en ruptura.

El primer punt de la discòrdia l'originà un rètol indicatiu que fou posat per l'Ajuntament a l'entrada del Centre Cultural sense informar la Junta Directiva. El rètol en qüestió deia: "Ajuntament d'Artà. Balears. Biblioteca". La Directiva del Centre entengué que aquest cartell indicatiu podia induir a confusió, ja que semblava que l'edifici era propietat de l'Ajuntament, com l'escola o el dispensari, per això proposà a la Sala canviar el cartell per un que digués "Centre Cultural, biblioteca cedida per l'Ajuntament".

Un altre punt conflictiu -segons la Directiva del Centre Cultural- era la utilització del

local per part de l'Ajuntament per fer el carnet a les persones de la Tercera Edat, també en aquesta ocasió sense saber-ho ni la Directiva ni el president de l'Associació.

El tercer punt de discrepància essencialment era aquest: el regidor de cultura, Montserrat Santandreu, demanà al l'encarregat de la biblioteca, Joan Martí, que preparàs una persona jove per substituir el bibliotecari durant uns mesos d'absència. Aquesta persona fou preparada per l'encarregat. Pocs dies abans de la seva partida, el regidor de cultura comunicà al bibliotecari que ell n'havia cercada una altra pel seu compte.

Segons sembla, una i altra part -Centre Cultural i Ajuntament- addueixen raons a favor seu respecte en aquest tercer punt sense que s'hagi pogut arribar a un acord. Pareix que l'Ajuntament qualifica de coses sense importància el que la Junta del Centre Cultural troba com a raons de pes. Així les coses, l'Ajuntament agafarà els llibres i els traslladarà a l'edifici municipal de Sa Bassa d'En Fessol, on podrà instal·lar el mateix rètol sense que ningú no li discuteixi un punt, perquè serà a ca seva.

Encara que no hi hagi hagut acord, el batle i el seu representant a la Colònia afirmen no estar tancats i la Directiva del Centre Cultural mantén que el local està obert a tothom, com sempre, encara que amb un mínim de coordinació.

Rentada de cara als carrers

La companyia que instal·la la xerxa d'aigua potable i residual, COEXA, donarà una passada d'asfalt als carrers que ja tenen posades les canonades -així ho ha fet ja amb el carrer Major i el de Sant Mateu- per tal que "poguem passar un bon estiu sense pols i sense clots". Aquesta capa d'asfalt no és la definitiva, ve a ser com una apedaçada d'emergència per afavorir la bona circulació de cara a l'estiu.

Pluges profitoses

Els 72,5 litres de pluja caiguts el mes d'abril i els 61 dels tres primers dies de maig hauran estat ben aprofitats per l'agricultura, les cisternes i els aqüífers. L'aigua d'aquesta primavera haurà paliat d'alguna manera la sequedat que patirem durant tot l'hivern.

Cobrament d'imposts municipals

Els dies 20 i 21 d'aquest mes i de les 9 a les 12 es cobraran a l'edifici municipal els impostos de la recollida de fems i circulació de vehicles.

ESPASE S.L. ASESORES DE EMPRESAS

**Asesoría Fiscal, Laboral, Contable
Tramitación de Escrituras.**

C/ Santa Margalida, 70
07570-Artà
tel. 83 56 56
Fax 83 56 26

Avda. Jaume III, 24 - 2ª A.
Palma
Tel 71 75 96
Fax 83 56 26

C.P. NA CARAGOL. 2on. curs d'E.G.B.

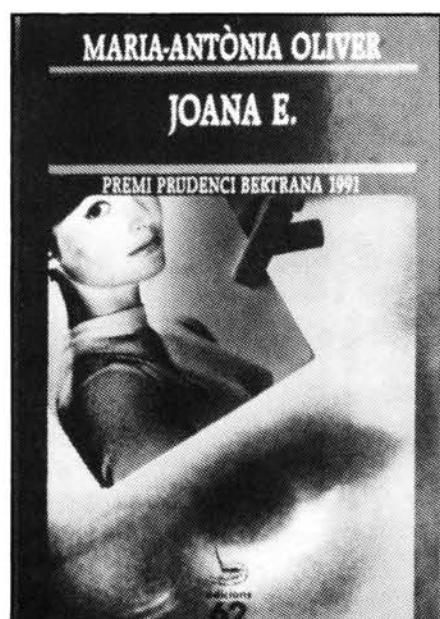
D'esquerra a dreta, drets darrere: **Daniel González, Trini Rios, Alejandra Garat, Bàrbara Mestre, Isabel Pastor, Vanessa Ramírez, Lourdes Genovart, Margalida Lliteres, Neus Terrassa.** Drets davant: **Laia Ventayol, Sarah Belluzzi, Anita García, Mª Antònia Flaquer, Pau Jordi Cabrer, Mª Esperança Carrió, Maria Barceló, Toni Cruz, Miquel Ginard, Maria Alzina.** Acotats davant: **Devora López, Benjamín Pozo, Guillem Esteva, Amèlia Garau, Daniel Muñoz, Toni Sancho, Mª Rosa Terrassa.**

C.P. NA CARAGOL. 4rt. curs d'E.G.B.

D'esquerra a dreta, drets darrere: **Joan Grillo, Miquel Ginard, Margalida Jaume, Yolanda Ramos, Alicia Esteva, Patricia Tous, Violeta Minnick, Catalina Tous, Tonyi Carrió, Antònia Artigues.** Drets davant: **Cristina Fernández, Laura Nieto, Llorenç Torres, Josep Jaume, Miquel Femenías, Tomeu Femenías, Toni Rocha, Fernando Garau.** Acotats davant: **José M. Martín, Pedro Sancho, Clara Llabata, Daniel Torres, Mª Angela Sureda, Mª Bel Alzamora, Ester Casellas, Miquel Cursach.**

Biblioteca

Joana E.

Maria Antònia Oliver. Edicions 62, col. El Balanci, 245. Barcelona, 1992. Premi Prudenci Bertrana 1991.

Joana E. és, segons la seva autora, la història real d'una barcelonina i en aquest intent d'assolir una versemblança que no sempre desprèn la novel·la, n'Oliver, en el pròleg, dona unes dades biogràfiques de la seva heroïna:

"...dona que vaig conèixer a Barcelona l'any 1979. Dona de 69 anys, extraordinària, molt guapa, molt grossa..."

En el transcurs del llibre se'ns presenten una sèrie d'elements d'intriga que culminen amb la sorpresa final. La història comença el 1958 quan na Joana té quaranta-vuit anys. S'està posant el vestit que durà en el seu casament, que no és el primer. A més, el nuvi és molt més jove. El casament és un acte de venjança contra qualcú i que té uns components escandalosos...

Altres obres d'Oliver:

Cròniques de la molt anomenada ciutat de Montcarrà, Crineres de foc, Punt d'arròs,...

Coll de carabassa, boca de serpent

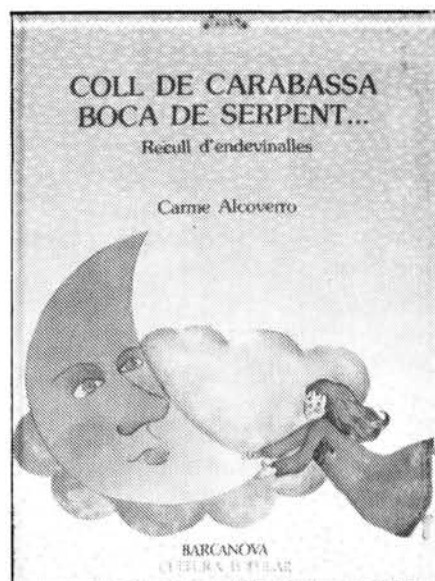
Carme Alcoverro. Il·lustracions de Carme Peris. Barcanova, col. Cultura Popular. Barcelona, 1986.

A veure si ho endevines:

Vaig vestit sempre a tota hora
amb un ric abric de pell,
rossa o negra, grisa o blanca,
visc al corral i al castell.
Porto cua i duc bigoti
i perquè m'endevineu
us diré que al qui m'escolta
li dic jo que tot és meu.

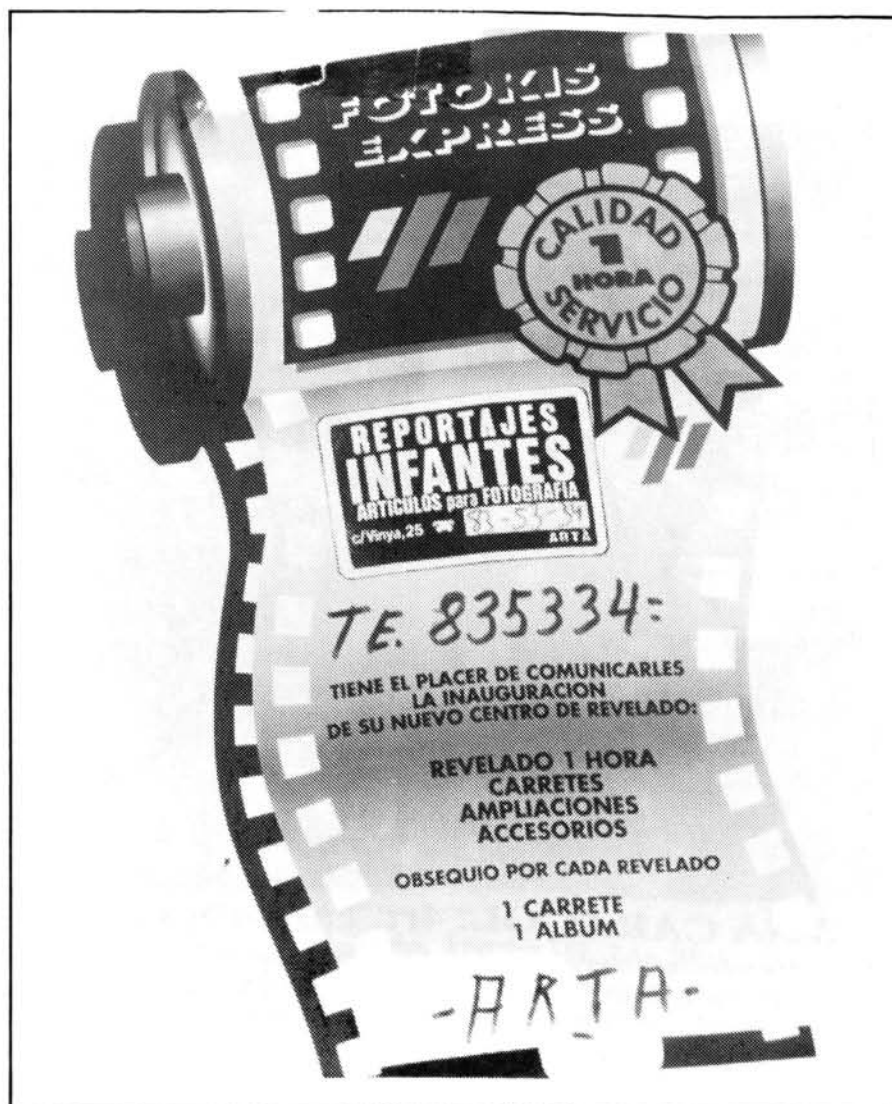
(solució p. 80, nº 145)

A Coll de carabassa...
Carme Alcoverro, a més de reunir, perfectament il·lustrades, 230 endevinalles d'arreu dels Països Catalans (gran part d'elles, comunes), ens ofereix

un petit estudi sobre les endevinalles: què són, classificació, formació, aplicacions i propostes de treball.

G.S.G.

CONTESTADOR AUTOMATIC

Fa unes setmanes que ens arribaven molt sovint queixes pel mal estat del tros del carrer Ciutat entre la Gran Via fins devers la gasolinera, per l'obertura de les síquies que feren menjar pols a voler a tots els veïns.

Actualment ja ho han asfaltat i queda resolt el problema. Altres suggerències eren el mal estat del camí de Son Puça i Ets Olors, però també ja estan arreglats. Ara ens comenten que "...queda encara el carrer Abeurador i carretera de Sa Duaia, que és ben hora de posar-hi remei, perquè els usuaris n'estan més que farts de sortir d'un clot per entrar dins dos o tres més, amb el perill de deixar-hi qualche roda del cotxe..."

Una altra suggerència: "...Els caps de setmana, les persones que necessiten assistència mèdica troben les portes tancades al PAC. Això no vol dir que no els atenguin degudament quan toquen, però és de mal efecte trobar les portes pels ulls..."

Esperam més suggerències.

ECOS

Registre Civil d'Artà
Moviment natural de la població
Mes d'Abril de 1992

Naixements:

28.03.92 **Miquel Franco Palou**, fill de **Julio Miquel** i **Francisca**.

30.03.92 **David Gomila Navarro**, fill d'**Andrés** i **Encarnación**.

11.04.92 **María del Mar Infante Sureda**, fila de **Manuel** i **Margarita**.

Matrimonis:

04.04.92 **Bernardo Font Galmés** amb **Margarita Gili Villafaina**.

10.04.92 **Miguel Barceló Artigues** amb **Cecile**

Agnés Maria Franken.
11.04.92 **Jaime Palou Bernad** amb **Antonia Obrador Alzina**.
25.04.92 **Francisco José Vega Guerra** amb **María Antonia Sureda Gelabert**.

Defuncions:

07.04.92 **Catalina Nadal Girat**,
Llorencina. Puresa, 33.
89 anys.

25.04.92 **Catalina Ginard Suñer**, **Sunyer**.
Quatre Cantons, 21. 58
anys.

27.04.92 **Damián Bauzá Roig**, **Fil. Roques**, 11. 69 anys.

PLUVIOMETRES DEL TERME D'ARTA

MES D'ABRIL DE 1992

DATA	SA CORBAIA	URBANA	ES PONT	SON MAGANET	ETS OLORS	ERMITA BETLEM	COLONIA ST. PERE
Dissabte, 4	6'2	3'8	9'0		7'2	12'3	15'0
Diumenge, 5	14'7	15'5	16'0	15'5	20'1	26'2	21'0
Dilluns, 6	1'4						
Dimarts, 7	0'2	1'0		1'0	0'6	0'5	
Dimecres, 8	22'3	19'2	25'0	19'2	26'1	25'5	31'5
Dijous, 9	3'0	3'3	4'0	2'8	2'3	2'3	1'5
Dijous, 16	9'2	10'8	12'0	10'2	11'4	10'0	7'0
Divendres, 17			2'5			0'3	
Dimecres, 29			0'4	0'4		0'6	

TOTALS :

MES	56'8	53'6	68'9	55'7	67'7	77'7	76'0
ANY NATURAL	167'3	162'5	204'1	154'5	182'8	193'3	186'7
ANY AGRICOLA	748'2	707'7	943'1	632'5	835'6	805'4	670'5

Joyeria VIKY

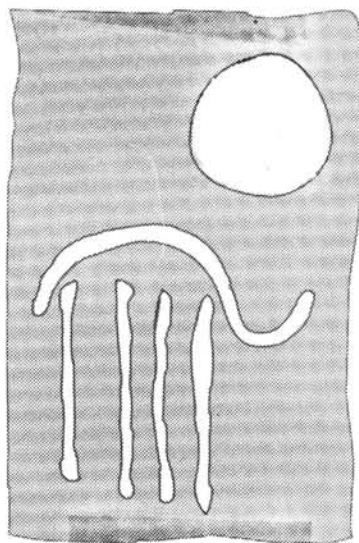
RELOJERIA ★ PLATERIA

Carrer de Ciutat, 16

Tel. 83 62 63

ARTA - (Mallorca)

Torneig de futbol-sala

En el punt exacte de la meitat del torneig comencen a aclarir-se les possibilitats sobretot en els extrems de dalt i de baix. Continuen essent molts els equips que tenen opció a les places que acompanyaran els dos campions de grups a la fase final, però ningú no discuteix que els pronòstics que des d'un principi feien sobre quins eren els favorit s'acompliran. Tant el **Juma** en el grup A com el **Sanimetal** en el B han guanyat tots els seus partits. Després hi ha altres equips que mantenen una tònica ben alta, com els **Dragons**, que no n'han perdut cap tot i que n'hagin empatat dos. O el **Bar Cruce**, a l'altra grup, que només ha tengut una derrota. Cap d'ells, però, no ha

jugat contra el respectiu líder del grup.

Per baix també semblen clares les coses, segons es pot comprovar a la classificació que oferim, tancada després dels partits del dimarts dia 5 (els dimecres no hi ha lliga).

Calendari

El calendari previst per a les dues setmanes següents és el següent:

JORNADA 7ª.

Dilluns, 11

19:30 A Sa Verga - Truc
20:45 B Bar Cruce - Bolero
22:00 A Ponent - Marítim

Dimarts, 12

21:45 A Gamundí - Nelson A
Dijous, 14

		GRUP "B"												
		B A R C R U C E	B A R T E X A S	B O L E R O	C A N D U R A N	D O R A D O	I N S T I T U T	N E L S O N B	P I Z P A Z	S A N I M E T A L	S A N O S T R A	S. M A N T E N I M E N T		
PUNTS	EQUIPS												EQUIPS	PUNTS
5	ALMUDAINA	*****			3-8		2-4	3-5	5-9		6-5	0-1	BAR CRUCE	10
2	C. CULTURAL		*****			17-1	7-1	13-3	12-2		14-5		BAR TEXAS	0
8	DRAGONS	4-4		*****	9-3				2-7	6-4		3-8	BOLERO	4
4	GAMUNDI			3-9	*****	3-6		7-1			3-4		CAN DURAN	6
2	JOVENT	4-5	5-1		1-5	*****				14-1		1-12	DORADO	4
12	JUMA	10-1	11-2				*****		4-5	5-1	4-4		INSTITUT	5
5	MARITIM		3-1	4-4	0-1			*****		12-3		3-13	NELSON B	6
6	NELSON					8-2	3-10		*****		1-2	1-12	PIZ PAZ	6
6	PONENT	1-4	3-2		5-1	7-5	1-8		2-12	*****		2-11	SANIMETAL	10
2	TRUC		0-7	3-9			0-3	4-3			*****		SA NOSTRA	5
0	SA VERGA			3-10			1-19	1-11	2-11			*****	S. MANTENIMENT	0
		A L M U D A I N A	C C U L T U R A L	D R A G O N S	G A M U N D I	J O V E N T	J U M A	M A R I T I M	N E L S O N	P O N E N T	T R U C	S A V E R G A		
		GRUP "A"												

19:30 B Institut - Serv. i Mant.
 20:45 A Almudaina - C. Cultural
 22:00 A Sa Nostra - Sanimetal
Divendres, 15
 21:45 B Nelson B - El Dorado
Dissabte, 16
 17:00 A Juma - Jovent
 18:15 B Bar Texas - Can Duran
Descansen:
 A Dragones
 B Piz Paz

JORNADA 8ª.

Dilluns, 18

19:30 B El Dorado - Bar Cruce
 20:45 A Gamundí - Almudaina
 22:00 B Serv. i Mant. - Bar Texas

Dimarts, 19

21:45 B Sa Nostra - Nelson B
Dijous, 20

19:30 A Sa Verga - Ponent
 20:45 B Sanimetal - Piz Paz
 22:00 A Dragones - Juma

Divendres, 21

21:45 A Nelson A - C. Cultural
Dissabte, 22

17:00 B Institut - Bolero
 18:15 A Truc - Jovent

Descansen:

A Marítim
 B Can Duran

Tennis

Entre ahir i avui havien de començar les activitats les escoles de tennis. El divendres amb els grups de majors. Avui, amb els nins. La inscripció ha estat important i això assegura l'extensió d'aquest esport.

Dimarts dia dotze començaran els primers partits del torneig en les distintes categories. La inscripció presenta canvis en relació a la informació de fa dues setmanes. Alguns participants finalment no han confirmat la participació però els seus llocs han estat ocupats per altres de nous. S'ha preparat la pista exterior a l'altra costat del pavelló central per tal de poder donar l'abast a la demanda.

BASQUET SENIOR FEMENI

El Dorado aconsegueix l'ascens a segona

Foto Infante

SANTA MONICA, 45 - EL DORADO, 46
BASQUET INCA, 46 - EL DORADO, 25

Dins el polisportiu del Santa Mònica, s'aconseguia matemàticament l'ascens a la segona divisió. D'aquesta manera s'arribava a l'objectiu final proposat pel Dorado a principi de temporada, pujar de categoria.

Dins el Santa Mònica, amb tan sols sis jugadores, El Dorado es disposava a jugar un dels partits claus per a les seves aspiracions. Amb una primera part molt irregular, per part de les artanènques, i amb grans errors arbitrals que dificultaven el seu joc, s'arriba al final de la primera part amb la diferència de 10 punts en contra.

En el començament del segon temps les coses canviaren amb una millor defensa i amb una gran actuació de la jugadora Antònia Bauçà, s'arribà a la igualtat en el marcador. A partir d'aquí, les jugadores del Santa Mònica es posaren nervioses i

El Dorado aprofità la seva experiència per deixar el marcador, a falta de vuit segons per al final, amb un punt de diferència, marcador aquest que ja seria inamovible. Amb aquesta victòria El Dorado, a falta d'un partit, ja tenia l'ascens assegurat.

Dins Inca les coses foren diferents. La motivació era distinta, ja es tenia l'ascens a la segona divisió i per tant tan sols es jugaven el primer lloc de la taula classificatòria.

Les jugadores del Bàsquet Inca jugant sempre amb un fort ritme, aconseguiren ben aviat una diferència en el marcador que seria suficient per guanyar el partit amb claredat.

D'aquesta manera s'acabava la temporada aconseguint el segon lloc de la classificació per darrere del Bàsquet Inca. Des d'un principi es pretenia pujar de categoria cosa que s'ha aconseguit gràcies a les ganes i voluntat de les jugadores i sobretot a la constància del seu entrenador Jaume Palou.

A.G.F.

Judo

Ha participat en els Campionats d'Espanya Maria Francesca Artigues, judoka

Maria Francesca Artigues, judoca artanenca del Club Renshinkan, va participar als Campionats Absoluts d'Espanya de Judo, categoria Sènior, en la qual hi participen els campions de cada Federació. "Ha estat una experiència nova i interessant", ha explicat a la tornada.

Amb 15 anys ja ha els Campionats màxima competició de més edat. primera eliminatòria en què va al·lota cata perdre la una judoka dues majors anirà, per Olímpics, haviadit que somniament el que va tro-

Ja pen- Campionats Júnior, que per edat 17 anys) li en la qual participar: que sí per- els cam- cada Federació". Solen celebrar-se a Madrid, però encara no està decidit. Seran després dels Jocs Olímpics, segurament en el mes de setembre.

Entretant continua la pràctica del seu esport favorit a un ritme que, segons ella, és l'apropiat. "Tres pics a la setmana, una o dues hores per sessió. Si és temps de competició, incrementam l'entrenament".

només 15 participaven nats de la categoria i ha amb atletes Superà la minatorià, vèncer una lana, però va segona amb basca. Totes que ella. No tant, als Jocs però ja ens això era un També co- gran nivell bar.

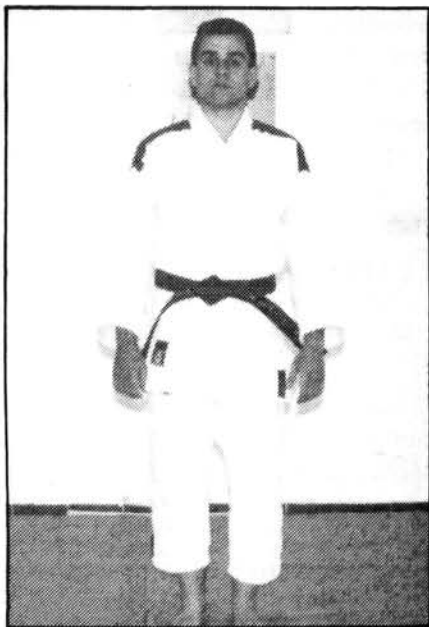
sa en els d'Espanya categoria (menys de correspon i confia de "Jo esper què hi van pions de

Manuel Fernando Moreno ja és cinturó negre de judo

El passat dissabte d'aquest mes d'abril, es celebraren a Palma exàmens per optar al cinturó negre de judo. Manuel F. Moreno, natural d'Artà, amb Pablo Jiménez i Eva Andújar ambdós residents a Son Servera, i pertanyents tots al club Renshinkan, superaren sense problemes la prova establerta.

Manuel s'inicià en el món del judo fa uns deu anys, sempre de la mà del seu professor Pep Mascaró. En aquests moments és el responsable del club de judo d'aquesta localitat, les seves aspiracions en aquest esport són arribar a ser un bon judoka i ja està pensant en la seva preparació de 2on.

Vidal

ZONA RESIDENCIAL BETLEM

VENDO: Supermercado equipado, varios locales comerciales y vivienda sobre solar de 1.350 m2.

**TODO O POR SEPARADO
PRECIO SEGUN CONDICIONES**

Teléfono 54 79 28 Horario de comercio

COLOMBOFILIA

Suspensa l'amollada des de Calpe, Alacant. 305 kms

Pareix que la mala sort ha plantat biula dins el Grup Mallorca, ja que a la mala diada del Dijous Sant des d'Alacant, s'hi ha d'afegir el fet que va succeir el primer de maig. Per aquest dia estava programada una prova de la categoria de Velocitat Nacional, des de la localitat alacantina de Calpe, a 305 kms de distància d'Artà. Els nostres coloms foren engabiats el dilluns dia 27 per esser amollats el divendres dia 1 de maig, la qual cosa no fou possible per circumstàncies molt particulars i a les dolentes condicions climatològiques. Així doncs, el passat dimarts dia 5 de maig, ens foren retornades les gàbies contenint els coloms que, aquesta vegada, feren el trajecte de retorn als seus colomers d'una manera infreqüent, però segura, ja que es varen estalviar un retorn accidentat i de greus conseqüències, perquè es fàcil de preveure que d'amollar amb aquestes condicions adverses s'hagués tornat reproduir la catàstròfica prova des d'Alacant.

Esperem que la pròxima amollada des de Tatana, Múrcia, dins la categoria de Mig Fons, 450 kms, ens deixi satisfets a tots.

Tomeu Ginard.

Tennis Taula

El tennis taula és un esport que té a Artà molts de seguidors. Aquest curs 1991-92 han estat molts els nins i nines que han entrenat i participat en competicions d'aquest tipus a nivell comarcal i de Comunitat Autònoma amb uns resultats més que satisfactoris. En les tres categories (alevins, infantils i cadets) els jugadors d'Artà han obtingut tots els primers llocs de la comarca. A nivell insular els resultats no han pogut ser tan positius, encara que sí satisfactoris. Els alevins femenins i masculins quedaren en primer lloc i segon lloc respectivament a les finals insulars de Mallorca. Els infantils-cadets masculins es classificaren fins a les semifinals i les infantils-cadets femenines Rosario i Margarida Lliteras han quedat classificades per representar la Comunitat Autònoma en el torneig nacional que es celebrarà el proper més de juny a les Illes Canàries.

L'equip d'alevins femení està format per Àlvia Ginard, M. C. Rodríguez i M. R. Cantó.

L'aleví masculí per J. F. Gili, Pere Coll i Pere D. Bisbal.

L'infantil-cadet femení per M. Caldentey, M. Lliteras i R. Lliteras.

L'infantil masculí per Jaume Cabrer, R. Caldentey i T. Gayà.

El cadet masculí per Guillem Caldentey, S. Carrió i J. M. Santos.

L'esforç i la col·laboració de tots ha valgut la pena. Hem d'agrair la constància i voluntat dels dos entrenadors Margarida Lliteras, en les categories femenines, i Guillem Caldentey en les masculines. Però el curs s'acaba, encara que no el gust i la dedicació a un esport tan arrelat entre nosaltres. Cal pensar ja en el proper curs i, si aquest ha estat bo, segur que el que ve serà millor.

M.G.F.

VOLEI.

**MOLDURES LLULL, 3
FERRETERIA PASCUAL, 1**

Partit disputat al Port de Manacor el passat dia 25 d'abril com a jornada final d'aquest torneig comarcal de penyes. Els dos equips es disputaven el tercer i quart lloc i el resultat final va esser prou clar per a l'equip manacorí. A pesar de guanyar el primer set, els nostres

jugadors caigueren en un cúmul d'errades contínues que ajudaren a decantar la balança a favor de l'equip contrari, i es perdere un darrer l'altre els següents 3 sets (el tercer set es va perdre per un rotund 15-1).

Sembla com si els nostres jugadors, de sobte i sense cap motiu aparent (tot i anant guanyant els partits), perdessin la concentració i anassin contagiant-se uns amb els altres d'aquesta epidèmia, cosa que es va demostrar també en aquest

partit. Caldrà, potser, contractar els serveis d'un psicòleg per a la propera campanya. Amb tot i això, un quart lloc tampoc no està malament. Direm per acabar que l'equip "Bulla de Llevant" es va proclamar campió en guanyar l'equip de "Restaurante Los Dragones" per 3 sets a 0 (parcials de 15-10, 15-13 i 15-11) i l'entrega de trofeus es farà el proper dia 8 de maig a Porto Cristo en el transcurs d'un sopar on hi participaran tots els equips inscrits en el torneig.

P.R.

TODO EN PINTURA Y PUBLICIDAD

*** PINTURA EN GENERAL**

*** ROTULACION DE VEHICULOS, FACHADAS, ETC.**

*** LETREROS LUMINOSOS**

Artà Tel. 83 51 03 (Contestador automático)

Hípica

A la crònica d'aquesta setmana hem de parlar de dos fets destacats per damunt dels altres dins el panorama hípic artanenc. Per una part hem de dir que l'excel.lent egua de les germanes Massanet en tornava a fer de les seves, aquest pic conduïda per Joan Antoni Riera al Gran Premi Ciutat de Palma el diumenge dia 26 d'abril a Son Pardo Junita era 4^a a l'arribada i, ni més ni manco, que establí un crono de 1'18'5. Per davant d'ella es classificaren tres foies de sèrie, Lutine a 1'17'5 (considerada n° 1 del trot balear de tots els temps), Jaleo Piroška que té un record de 1'17'6 i Parvallon que pròximament serà desplaçat a França per disputar proves de la seva edat, amb cracks francesos. Per tant d'aquí donam l'enhorabona a Junita i propietaris.

L'altra notícia i, en aquest cas, trista és l'obligat sacrifici de Tornado of France, l'excel.lent egua de Carrossa després d'una temporada per part de nombrosos esforços de veterinaris per recuperar-la han estat impossibles i han aconsellat el seu sacrifici. Sembla que Tornado of France a causa d'una alèrgia a un medicament va arribar a tal extrem. Ara sempre recordarem Tornado of France i el seu trot com un dels millors que han passat per la nostra vila i per les Balears. I també aquesta setmana moria Polit el poltre de Rafel Ginard i Miquel Carrió a causa d'un accident.

I pel que fa ha classificacions i resultats tècnics, el dissabte dia 25 a Manacor destacà la carrera de Junita que conduïda per Antoni Artigues era quarta a l'arribada dels poltres a 1'32'3,

confirmant el seu continu progrés.

Meravella, l'egua de Tomeu Gili, fou tercera a la 3^a carrera i marcà un crono de 1'26'7. La seva companya de quadra, Loçana fou segona a la següent carrera a 1'24'4. Ambdues foren conduïdes per Llorenç Gili.

La que també confirmava el seu continu bon progués fou Valse de Nuit que després d'una tancada inicial va quedar ressagada, cosa que no li va impedir fer un segon lloc a l'arribada a 1'23'8.

I a l'especial de Nacionals Castanyer

Lindomundo conduït per Gabriel Pascual a 1'27'6.

I el diumenge, 3 de maig, a Son Pardo, hem de destacar l'excel.lent primera plaça aconseguida per Roure a 1'31'4 amb la pista plena de fang conduït per Tomeu Estelrich.

L'altre a destacar va esser Jimmi P que va esser segon a l'arribada conduït per Guillem Sureda a 1'26'9.

I el darrer que aconseguia èxit era Lirico i Pere Miquel Vaquer que feren tercer a l'arribada i rodaren a 1'27'3.

Altres participants foren Junita,

Neliduccia VX (distanciada), Sibelles'Azur (distanciada) i Valse de Nuit.

També donar l'enhorabona a Sa Corbaia pels tres primers aconseguits el primer de maig a l'hipòdrom d'Es Cavaller a Capdepera amb Neliduccia VX conduïda per Toni Ferriol, Mont Sorim R conduït per Pere Miquel Vaquer i el ponney Grillo; Maltemps VX fou segon igualment

Foto per gentilesa de TROT

es tornava mostrar pletòric als seus 14 anys fent segon a l'arribada tan sols superat pel morro del guanyador Nilon TR. Ambdós marcaren un crono de 1'25.

Al mateix dia corregueren també N'Arta distanciada, S'Estelat, Lloris, Liebre O, Lindomundo distanciats, Jin Mil, Regent du Pre i Nostro VX.

El diumenge dia 26 a Son Pardo, cal comentar el fet de Junita i les no classificacions de Neliduccia VX i Lirico i els distanciaments de Roure i Maltemps VX.

El dissabte, 2 de maig, a Manacor tan sols destaca la quarta posició de N'Arta a 1'29'6 i el tercer lloc aconseguït per

que Jimmi P i Monserrat Sureda que s'estrenava com a conductor. Lloris no es va classificar i a la de poltres Sunita guanyava la carrera mentres S'Estelat era segon.

L'anècdota va esser a la darrera carrera quan només es va presentar un participant Lucas que va fer el recorregut i li va esser entregat el trofeu de guanyador.

També hem d'informar que el proper diumenge dia 10 hi ha programades unes proves a l'hipòdrom de Son Catiu.

Chaude Fontaine II

BAR-RESTAURANTE ES PINS

patrocina

TROFEU A L'ESPORTIVITAT DEL
C. D. ARTA

Lliga de 1ª Regional, temporada 1991-92

Classificació:

Tel. 83 64 61

C/. Ciutat, 49

07570 Artà

Bartomeu Cursach	31	Sebastià Massanet	11	Eloi Serrano	4
Julià Massanet	28	Antoni Nadal	11	Damià Serra	3
Joan Martí	26	Pere Domenge	11	Sebastià Ginard	2
F.J. Remacho	21	Rafel Piris	8	J.Lluís Serra	2
Bartomeu Quetglas	17	Pere Ginard	5	Pere Galán	1
Jeroni Bisbal	14	Joan Nadal	4	J.J. Forteza	1

Futbol 1ª Regional

AT.RAFAL, 5 ARTA, 1

Es pot dir que l'Artà es troba en hores baixes ja que sembla que l'equip no reacciona quan ara per ara està en els darrers llocs de la taula classificatòria en perill de descens.

La golejada que va rebre al camp de l'At. Rafal, 5 a 1, fa pensar que l'equip tindrà prou feines per conservar la categoria, perquè el bon joc i rendiment de què gaudia al principi del campionat ha baixat considerablement, i això ja comença a preocupar l'afició.

El partit que jugà al camp de l'At. Rafal, segon classificat, fou de clar domini dels locals encara que l'equip artanenc intentà mostrar cara tot i que quan només es duien cinc minuts de la primera part ja perdia per un gol a zero.

La primera part no fou molt encertada. Per ventura el gol primerenc desconcertà una mica l'equip que només creà dues jugades de perill en tota aquesta primera part.

L'equip local es cresqué quan va veure que el seu domini era total i no donà temps a reaccionar als artanencs que veren com la pilota traspassava la línia de gol per cinc vegades consecutives. La golejada estava servida.

La segona part es pensava que seria com a la primera. Seguí el domini constant dels locals i l'Artà defensant la seva porteria parant que no li fessin més gols. Però no fou així. L'Artà semblava reaccionar obrint més les seves línies, jugant al contraatac i en el minut vint en Ginard II marcaria el gol de l'Artà.

A partir d'aquí el partit seria un anar i venir encara que amb escasses oportunitats de gol.

Acabà el partit amb el resultat favorable als locals per un contundent cinc a un.

ARTA, 6 SANT JORDI, 0

L'equip artanenc golejà un Sant Jordi que demostrà una imatge pobre i sense idees de joc.

Tarda dolenta per a la pràctica del futbol. La pluja i el vent foren els protagonistes ja que en un principi no es sabia si el partit es jugaria o no.

L'equip artanenc es jugava molt en aquest partit. Només li servien els dos punts si no es volia veure implicat en el descens de la categoria però les coses li anaren bé sense cap mena de complicació per guanyar el partit.

El primer gol el marcà en Piris en el minut quinze de la primera part. L'equip artanenc tenia embotellat el visitant, dominat en tot moment. A causa d'aquest domini, en el minut trenta arribà el segon gol per obra d'en Forteza. Poc minuts més tard, l'equip visitant es quedà amb deu jugadors per expulsió d'un dels seus homes. Quan faltaven dos minuts per acabar la primera part, un jugador visitant protagonitzà un incident. El jugador, que protestà un clar fora de joc en contra de l'Artà, fou expulsat per targeta vermella directa. A conseqüència de l'expulsió, el jugador intentà agredir l'àrbitre, però gràcies als jugadors locals tot quedà en l'intent.

L'àrbitre, però, s'introduí dins els vestidors sense pitar el final de la primera part. L'aficionat ja es creia que el partit estava suspès. Tal cosa no fou així, només que el temps de descans es va prolongar una mica

més de l'habitual per calmar una mica els ànims de l'equip visitant.

La segona part només botarien en el terreny de joc 9 jugadors visitants. Malament se li posaven les coses als de Sant Jordi. L'equip artanenc aprofità aquesta inferioritat numèrica jugant a futbol sense ànsia.

En el minut deu, en Domenge marca el tercer gol de l'Artà. El quart el va fer en Toni Nadal. En el minut quinze en Ginard I aconseguí el cinquè gol i en el minut setanta-cinc, en Ginard II, el sisè i definitiu gol.

Cal destacar l'actuació del porter visitant, que malgrat esser golejat, realitzà un bon partit.

Ara l'Artà es troba en el lloc quinze de la taula amb 27 punts i 5 negatius, a 20 del líder Gènova i a 17 del cuer J.Sallista.

Demà diumenge es desplaça al camp de la Soletat.

FUTBOL BASE

JUVENILS:

Artà, 6 - Algaida, 3 (Oliver 4, Mascaró 1, Bibi 1)

Campanet - Artà (Suspès pel mal temps)

COPA PRESIDENT INFANTILS:

Avance, 8 - Pto. Cristo, 0 (Ramon 2, Víctor 2, Barbón 1, Andrés 1, Pascual 1, Tous 1)

Manacor, 1 - Avance, 5 (Víctor 2, Barbón 1, Piñeiro 1, Grillo 1)

BENJAMINS:

Avance, 1 - Vilafranca, 2 (Piñeiro)

Badia C.M., 4 - Avance, 1 (Barbón)

Avance - Pto. Cristo (Suspès pel mal temps)

PIZZERIA-RESTAURANTE
EL MESON

EIS CAFE

CASA CRISTOBAL I

PLAYA DE CANYAMEL

PIZZERIA-RESTAURANTE EL MESON

patrocina:

TROFEU AL MAXIM GOLEJADOR DEL C.D.ARTA

Lliga de 1ª Regional, temporada 1991-92
classificació:

Damià Serra 7
Antoni Nadal 7
Bartomeu Cursach 4
Sebastià Ginard 4
Joan Nadal 3

Miquel Planisi 2
Pere Galán 2
F.J. Remacho 2
J. Forteza 2
J.L. Serra 1

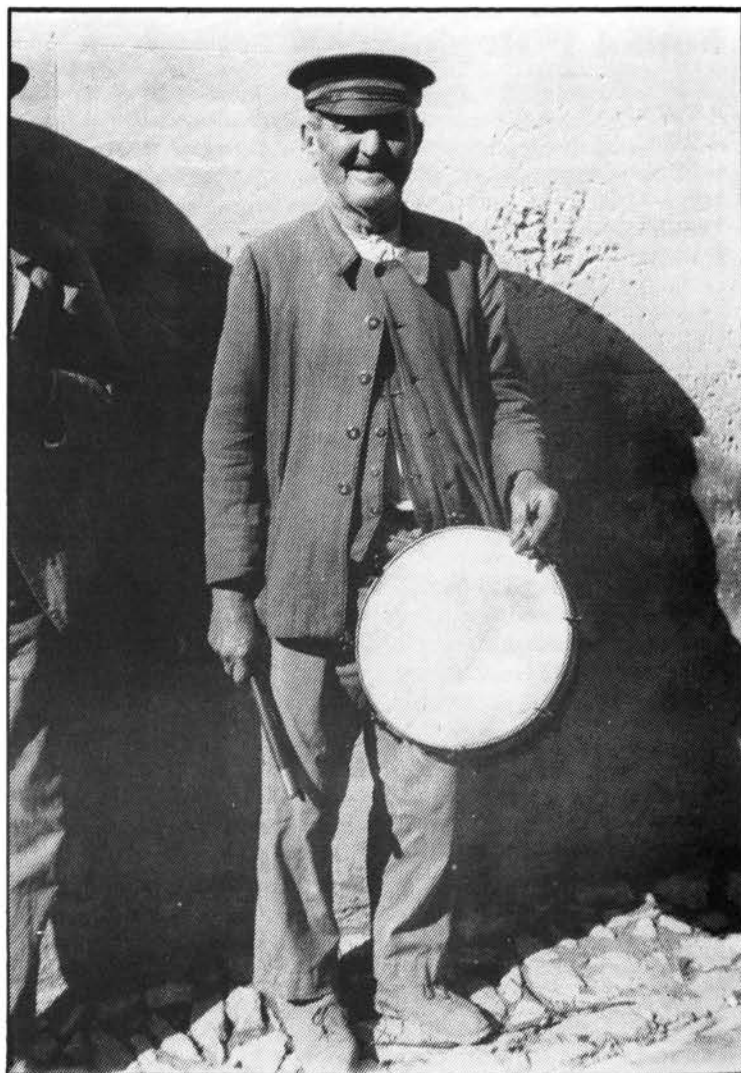
José Matias 1
Sebastià Massanet 1
Julià Massanet 1
Pere Ginard 1
Pere Domenge 1
Rafel Piris 1

ES RACO

Joan Riera Grau, Es Bolló, va néixer a Artà l'any 1858 en el carrer de la Puresa número 8 i va morir l'any 1942 a cal seu fill Pere Miquel, al carrer de S'Abeurador, número 24. Va treballar una quinzena d'anys a l'Ajuntament, com a saig. "Va ser un dels més representatius de la nostra vila", segons em conta el seu nét Gabriel Riera, "en aquell temps li donaven escrit a un paper totes ses crides i s'ho prenia de memòria. Era un privilegi saber llegir i escriure. El record a sa darrera edat, molt envellit. Havia perdut la vista gairebé per complet i, persona devota, cada any per Santa Llúcia l'acompanyava, agafat del braç, a missa a la parròquia".

Aquesta fotografia de l'amo en Joan, feta d'en Pedro Sancho, Cusí, ens du a la memòria tota una època, uns costums que ens deixaren no fa gaire i que encara guard dins el meu cofre dels bells records.

Pere Pujol

ENDEVINETA de Pere Xim

Solució a la darrera publicada:
Les panades i robíols

Ell no va de ventades
li fan arrufar el nas.
Quan tu més vols el voràs
i és a les dematinades,

també li pots donar vetlades
si heu proves heu voràs.
Ja me'n donaràs proves
si és que vengui al cas.

Els Gorans

PIRIS & ESTELRICA

TORNAREM EL DIA 23/V